GIÁ BÁO GỬI NGÀY 3 THÁNG 3 NĂM 1923 — MỖI SỐ : 0$04 — SỐ 1 — THỨ BẢY CHỦ NHẬT 12 DECEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº F914

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ BÁO

	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	3$00	1$80	2$80	1$00
Nam-kỳ, Cao-miên, Đại-pháp và các Thuộc-địa Pháp	9 00	4 60	3 25	
Ngoại-quốc	14 00	7 00	3 50	
Các tàng và các công-sở	10 00	5 00	2 50	

Xin báo cho tôi hỏi từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng để ngài sửa lại giới tiệt cho tiện việc.

Toutes les lettres concernant la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : NGUYỄN-VĂN-LUẬN
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 250

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . 0$15 le c/m
Annonces judiciaires et légales. . 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Lại bàn về cái vấn-đề sơ-đẳng giáo-dục ở trong nước ta bây giờ

II

Sau xin giải rõ tại cái cớ làm sao mà hối hận băn-khoăn ? Người ta có con em cho đi học là cốt mong cho con em học mau thông chóng tiến, hôm nay biết một, ngày mai biết hai để được trở nên người có ích cho nhà, có ích cho xã-hội. Một quốc-gia lập ra trường học này trường học khác, hằng ngày thu nhận những học trò trong nước vào học cũng là cốt mong cho học trò trong nước học hành tấn tới để cho có nhân tài mà chia làm mọi nghề-nghiệp trong nước, việc gì cũng xứng, nghề gì cũng tinh, gom lại thành cái nền giàu thịnh cho cả nước cả dân, không có lẽ lắm những dân « năn gấn » thất giáo hư hoang, nhiễu hại đến nhân-quần, xâm thực của đồng loại. Mà muốn cho cái hiện quả sự học được lương hảo như thế, thì dù học gì cũng vậy. từ xưa đến nay, từ phương-đông đến phương-tây, hễ đã học là phải có sách có thầy, có phép dạy kỹ càng, có cách dạy khôn khéo thì học mới có sở đắc, mà người học mới có thành thân; nhất là ông thầy dạy học thì lại rất là quan-hệ cho cái tương lai đứa học trò hoặc nên hay không, hoặc tiến hay thoái; cũng là một tờ sách giáo-khoa ấy, cũng là chương-trình công-khóa, ấy mà có trường thì học trò học tiến mà nên, có trường thì học trò học thoái mà hại là tại sao ? Tại ông thầy cả; lại nhất là ông thầy sơ-đẳng, chức trách là phải trông nom nuốn nắn cho lũ trẻ thơ như gỗ mộc chưa thành hình, chất trắng chưa chịu nhuộm, ông thầy dạy học tức là một người nấy mực ra rìu, muốn hình ngay thì nên ngay, hình chéo, thì nên chéo. một người pha màu chế thuốc, muốn nhuộm đỏ thì thành đỏ nhuộm đen thì thành đen; các bậc học trên về trung-đẳng cao-đẳng thì nhờ về sách dạy, về phép dạy, còn có thể tự mình tu tiến mà không quan-hệ lắm đến ông thầy giỏi hay giở, siêng hay lười, chứ về sự sơ-đẳng giáo-dục này, lán-nháu một lũ trẻ con, óc còn non, lòng còn đăng, chí học chưa định, việc học chưa tường, thật là một ty một tí gì cũng cần đến ông thầy bảo ban săn-sóc hết. Ấy học phải có thầy, mà cái học sơ-đẳng giáo dục lại phải có thầy tốt lắm mới được như thế.

Nay xét đến việc học sơ-đẳng giáo-dục ở nước ta bây giờ, tiếng nói là học các môn thường-thức đều dạy bằng quốc-văn, tiếng nói là dạy học-trò sơ-đẳng cho thật thông hiểu quốc-văn, mà cái phép dạy thế nào, cái cách dạy thế nào khiến cho học-trò có thể dần dần thông-hiểu được quốc-văn, cha cả có trừ ngại sắp đặt gì cả; sách dạy về các môn thường-thức làm bằng quốc văn cũng còn khư-khư-lược cả; lại đến thầy dạy quốc-văn thì thực không có trừ ng cách một chút nào cả, thử hỏi các ông thầy giáo dạy quốc-văn ở các trường sơ-đẳng bây giờ là những ông thầy giáo nào ? ông thì xuất thân ở trường cao-đẳng tiểu-học, ông thì tốt-nghiệp ở trường sơ-học, mà trường sơ-học với trường cao-đẳng tiểu-học trước kia, chương-trình dạy quốc-văn còn sơ-sài cẩu-thả quá, thầy không hề học đến, học-trò không hề học đến, hạch lên lớp thì tốt-nghiệp cũng không hề hạch đến thi đến, có thể nói được rằng tuy có học cũng như không, các ông xuất thân tốt-nghiệp ở những trường không có học quốc-văn, thì trường dù các ông thông minh tài giỏi thế nào cũng không có thể không học mà hay ngay được, bây giờ ra nhận cái chức-trách làm ông thầy giáo các trường sơ-đẳng, mà các trường sơ-đẳng bây giờ phải dạy bằng quốc-văn, vốn quốc-văn các ông không hay, không hay thì các ông dạy thế nào được; cho nên nói là dạy quốc-văn mà trừ ra chỉ dạy cho thuộc được vần bằng vần trắc quốc-ngữ, viết được thành chữ, đọc được thành câu là thôi không có gì dạy được nữa; nói là học các môn thường-thức đến dạy bằng quốc-văn, mà học-trò đã không nhờ đâu thông hiểu được quốc-văn, thầy giáo lại không sao giảng diễn rõ ràng khu chiết được các bài quốc-văn, thì còn có cách gì đem các môn thường-thức mà rót vào trong tâm não học-trò được; lại thêm trong chương-trình dạy học chính chưa định rõ cái phép dạy, cái cách dạy về sự học quốc văn, hình như cho là không đủ khinh trọng gì cả, muốn dạy thế nào thì dạy, học cũng được mà không học cũng thôi, có nhiều trường sơ-đẳng mà học các môn thường thức, thầy giáo muốn cho tiện việc vẫn cứ dạy bằng Pháp-văn; thành ra cái học quốc-văn ở các trường sơ-đẳng bây giờ chẳng qua là cái học biết vẫn biết dịch, các môn thường-thức mà học-trò thụ giáo được ở các trường sơ-đẳng, lù mù hàm hồn cả, chẳng có cái gì dung hội được vào trí-não mà hiểu biết đến nơi; rút cục bốn năm năm trời cái thì giờ quí báu của một đứa trẻ con cắp sách đi trường, hao tốn bao nhiêu cơm áo giấy bút của gia-đình, bao nhiêu tiền trường tiền thầy chỉ phí của công-khố, mà sở-đắc chỉ được mấy cái vần chắp đi chắp lại, mấy hàng chữ viết đứng viết nghiêng, tri-khôn vẫn chẳng mở-mang, tinh-nết vẫn chẳng tu dưỡng được tí nào, lại đeo thêm cái học dại ăn hoang mặc điếm, nói láo tiêu liều, lười biếng loang toàng, ngông-nghênh phóng-đãng, báo hại cho cha mẹ, nguy hiểm cho đồng-bào biết là bao nhiêu! Cha mẹ nuôi cho con đi học, chính-phủ lập trường cho dân học, mà kết quả sự học đến như thế, thì chẳng thà cứ chữ nhất là một không biết, ngu si chất-phác lại còn hơn. Ấy vì cớ thế, mà đối với cái nền quốc-văn sơ-học giáo-dục ngày nay ai cũng lại lấy làm băn-khoăn hối hận vậy.

(Còn nữa) T.

Vô-tuyến-điện

Ngày 9 décembre 1926

Nước Pháp

Tại thứ-dân nghị-viện

Thứ-dân nghị-viện đã ưng-chuẩn một khoản hoàn-cải hạ thuế thuyền-truyền các hữu danh chứng-chỉ về cải cổ-đơn cải trí-đơn Pháp. Về việc ấy các báo tài-chánh xuất-bản sáng hôm nay, tỏ ý lấy làm mừng rằng các chánh-đoàn sắp-tiến ở thứ-dân nghị-viện đã đổi ý kiến không có khăng-khăng một bực về các ngạch-đơn hạng động sản nữa.

Thứ-dân nghị-viện lại ưng giảm ngạch thuế thổ-trạch cho các trạch-chủ nhỏ, và quyết nghị rằng người ngoại-quốc đến nước Pháp được 21 ngày thì phải có giấy căn-cước, và mỗi năm phải đổi giấy một lượt.

Phòng sự thất-nghiệp

Hội-đồng hàng-quận quận Seine đã bàn xem bất-kỳ có nạn thất-nghiệp thì nên xử trí thế nào. Hội-đồng định khởi-hành các công-trình lớn cho có việc làm, và thỉnh cầu nhà nước chịu 75 /, vào số tiền trợ cấp cho bọn thất-nghiệp.

Nước Anh

Việc giao-tế với nước Nga

Quan phó thượng-thư bộ Ngoại-giao có tuyên-bố tại hạ nghị-viện rằng hễ chánh-phủ Xô-viết sớm cổ-võ bài Anh, thì không sao điều-đình với chánh-phủ ấy được.

Nước Ý

Trừ một đảng cướp

San Remo — Đã sử một lần đội bộ binh và ngoài linh tuần cảnh *Fesciste* đi tìm bọn cướp và tướng cướp tên là Pollastro mới đây giết hai người sảnh-sát ở Milan. ngày 5 décembre giết ở Vintimille một người làm việc của bộ Binh-sự nước Ý. Ở Nice và ngày hôm nay lại giết hai người hiến binh.

Lỗ-ma-ni

Ta-bồ hoàng-điện

Thứ-dân nghị-viện đã ưng-chuẩn việc cấp 20 triệu đồ tu bổ hoàng-điện bị cháy ít lâu nay.

Nước Đức

Một việc gian-trá

Các báo đăng tin rằng viện coi các việc độc quyền bị sở kẻ dùng cách gian-trá lấy mất mấy triệu marks Hai viên chánh giám đốc viện ấy, nhiều viên chức, và nhiều nhà buôn can vào việc ấy.

Nhật-bản

Một chánh-đảng mới

Ngày hôm nay đã thành lập một chánh đảng mới. Trong đảng ấy có những nhà nông-phố, thợ-thuyền, toàn là những nhà ôn-hòa. Số hội-viên độ 63.000 người.

Mexique

Việc cách-mệnh

M. de la Huerta chất-định theo cuộc việc cách-mệnh phản đối quan Tổng-thống Calles.

Hội Vạn-quốc

Đồng-minh với nước Đức

Công việc điều-đình lại xảy ra sự khó-khăn. Nguyên hội-đồng có yêu-cầu M. Stresemann cam đoan trước mặt hội-đồng các quan đại-sứ thi-hành mấy khoản trong chương-trình triệt binh hiện còn đề thiêu-thốn, trước khi hội-đồng định ngày triệu hội-đồng bình vụ ở Berlin về. Trước kia M. Stresemann vẫn tưởng rằng có thể tránh được các khoản yêu cầu ấy, nên nay ông còn phải hỏi ý-kiến chánh-phủ Berlin để bỏ tức các luật lệ về các việc mà hội đồng yêu cầu ông đó, thì dụ như về việc cấm không cho binh gia giao tế với các hội tư-quốc, cấm xuất cảng các vật làm sơ khí chiến tranh được.

Cái vấn đề quan-hệ nhất là việc đặt một ban kiểm soát chuyên việc trông nom miền sông Rain, để cho khi rút hết quân Đồng-minh về rồi thì có thể giáp nước cho bản giao với Locano; việc ấy nói là các đại-biểu mới bàn riêng với nhau mà thôi.

M. Briand định khi nào bàn định mọi việc với M. Stresemann được gần ổn thỏa, thì tự Genève mới trở về.

Các nước nhỏ ở Đông-âu và nước Nhật-bản lại bàn rằng ban hội-đồng kiểm soát ở miền sông Rain, không nên chỉ có đại-biểu của năm nước ký bản giao ước về miền sông Rhin mà thôi nhưng nên dịp tái cũng nên cho đại-biểu các nước ấy dự hội-đồng. Lời bàn ấy có ý ngăn trở cái chánh sách của nước Pháp.

Phi luật-tân

Việc chính trị

Các nhà cổ phần của hội *National Coal Co* đã họp đại hội-đồng thường niên ngày 6 mới rồi. Ông nghị-trưởng nguyên lão nghị-viện là Lord Quezon và ông nghị-trưởng thứ dân nghị-viện là M. Roxas thân hành đến dự hội-đồng để lấy tư-cách là hội viên trong hội-đồng kiểm soát mà thay mặt chánh-phủ bỏ về quyết nghị Luật sư Sater, là đại-biểu của quan Toàn-quyền Wood, có phản đối việc Lord Quezon và M. Roxas đến dự hội-đồng vì đã có lệnh bắt hội-đồng kiểm soát, nhưng M. Barratto là hội trưởng hội *National Coal Co* nói rằng hội-đồng kiểm soát có lệnh của tòa Thượng-thẩm mới bãi được, chứ một mình quan Toàn-quyền không bãi được.

Sau Lord Quezon có giới thiệu một hội-đồng quản-trị mới thì được đại hội-đồng bỏ về tuyển cử. M. Fisher cũng thay mặt quan Toàn-quyền mà cử một hội-đồng quản-trị khác thì ông hội trưởng Barretto không chịu công nhận. Việc phân tranh ấy rồi sẽ đệ trình tòa Thượng-thẩm.

Việc khai thác

Quan ngự-sử Toàn-quyền Phi-luật-tân là M. Forbes hiện nay đi qua Manille, có khuyên nước Phi-luật-tân nên hoan nghênh tư-bản ngoại-quốc để dùng vào việc khai-thác tài nguyên trong nước.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 9 Décembre

Nhật Anh đối với Trung-hoa

M. Saburi là đại biểu Nhật-bản tại hội đồng quan-thuế và M. Lampson là sứ thần của Anh có thương thuyết tại Mankido về cái thái-độ của hai nước Anh Nhật đối với chính-phủ Quảng-tông. Hễ nay mai phải bỏ của chính-phủ Quảng-tông thì Anh Nhật sẽ quyết nghị xong.

Trương-tác-Lâm không vào Bắc-kinh

Trương tác-Lâm định không vào Bắc-kinh nữa. Hiện năm vạn quân Sơn-đông và sáu vạn quân Phụng-thiên đã đi về phía Nam,

Thời tiết ở Bắc-kinh

Một trăm người nghèo đói thấy nằm chết rét ở Bắc-kinh.

A. R. I. P.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ ngài làm ơn chỉ-giáo cho chúng tôi việc sau này :

Tôi có người đi họ ở nhà quê, năm nay đã già, nhà gian có, nhưng mà thân chết đi rồi, anh em không ai phen ăn cắp ăn trộm làm lỗn hại đến danh giá trong họ. Nay đi tôi muốn xin tôa bắt giam nó lại lâu để họa may nó biết tu-tỉnh lại, rồi lại xin cho nó ra thì có được không ? Nếu được thì có phải mượn thầy kiện không ? Xin ngài làm ơn chỉ giáo cho.

LỜI ĐÁP. — Được, bà cụ ấy có thể làm đơn xin tòa Nam-án tỉnh bắt giam đứa cháu ấy lại, cho đến năm 21 tuổi. Không phải mượn thầy kiện hoặc là mượn ai cả. Trong khi nó phải đương giam cũng có thể xin cho nó ra vì được. Luật Hình Bảo-hộ điều 52 có nói như sau này :

« Người nào thấy con, cháu vị thành đinh thuộc về mình bảo quản, phạm tội đại bất kính với tôn-trưởng, tiêu thuộc hay là không có bạnh-kiểm, thì không cứ mình đối với đứa vị thành đinh là ông bà, hay là cha mẹ đẻ, cha mẹ nuôi, đều có thể xin giam nó ở chỗ trông giới cho đến ngày 21 tuổi cũng. Người thân-thuộc muốn xin giam con cháu phải làm đơn trình quan thẩm-phán tòa án tỉnh, quan thẩm phán ấy sẽ nghĩ mệnh lệnh sửa bắt giam hoặc bác đơn xin; nhưng các người thân thuộc quan-hệ được đối với mệnh-lệnh ấy đứng cách không tố mà kháng cáo ở trước tòa đệ tam cấp; tòa đệ tam cấp sẽ họp ở phòng nghị-sự mà xét đơn xin và xử trí. Người đã được tư-pháp chuẩn cho sự xin giam con cháu thì bao giờ cũng có thể được xin thu cho đứa bé trước khi chưa mãn hạn định giam »

Ph. h.-L.

Các tin lạ trong thế-giới

Một cái cầu đá cao nhất hoàn-cầu

Cái cầu nói đây là một cái cầu xây bằng đá, tên gọi là Sédi Rached, ở Constantine, do mấy nhà kỹ-sư nước Pháp đứng trông nom. Cầu xây một cách rất kỳ-dị mà rất công phu. Xây cuốn tỉnh bằng đá, ngang qua một cái khe núi, rộng 70 thước, sâu khe núi đó sâu đến 110 thước, lúc xây không thể hãm được dòng mà đứng, phải dùng cách xây hai đầu xây lại, tựa vào hai sườn núi, đứng dưới trông lên, không khác gì một cái cầu vồng vậy.

Một quả bưởi lạ

Mới rồi đây một nhà kia ở phố Châu-sơn, tỉnh Hà-nam, có người bà con ở nhà quê ra chơi, đem lâm quà cho hai quả bưởi. Trông hai quả bưởi này thì cũng không khác gì lắm, cũng như mọi quả bưởi khác, nhưng đến khi bổ ra thì thấy một quả rất lạ. Quả này cũng đã chỉ cũng có mùi như thường, nhưng bên trong lại có một quả bưởi con nữa. Quả bưởi con này cũng đã chỉ đã mùi chín được rồi. Thì quả bưởi lồng nhau, trông rất là mới, không khác gì như người dọng công nhét một quả bưởi con vào trong ruột quả bưởi lớn vậy.

Một ông chủ nợ biết điều

Chính-phủ Pháp có nợ chính-phủ Argentine một số tiền là 18 triệu 50 vạn pesos vàng, tính theo giá tiền nước Pháp, thì lính 500 triệu phật-lăng. Trước đây nhiều lần đến hạn, nhưng chính-phủ Argentine đều xin kết sổ, chứ không thắng-thúc gì. Nhưng hạn sau cùng này đến 1er Janvier lại vừa hết, nghĩa là chỉ còn non một tháng nữa thôi. Nhưng lần này chính-phủ Argentine lại tỏ ra một cách đại lượng hơn nữa, sao chính-phủ Pháp muốn khất đến bao giờ thì khất, không những thế mà thôi, lại còn rộng cho tự mình được định lấy thời giá lợi tức. Gần đây quan ngoại-giao bộ trưởng nước Pháp là M. Briand đã thân-hành [illegible] quan sứ thần nước ấy là M. Alvarez de Toledo.

Mười ba con mèo đen ở nước Mỹ

Ở Laos Angeles bên Mỹ, có 13 tay tài-tử, thiên-hạ đã mệnh danh cho là 13 con mèo đen. Họ thường vận một bộ quần áo đen, trước ngực có đính một miếng vải trắng thêu số « 13 » và một con mèo đen. Số đi thiên-hạ mệnh-danh cho họ là mèo đen, là vì họ thì thì mạo hiểm, đã mọi cách trên tàu bay, nhanh nhẹn không khác gì con mèo vậy. Có khi một người ngồi trên tàu bay thả một sợi dây xuống, một người đi xe đạp đuổi theo, rồi lấy sợi dây leo lên, luồn cành dưới lên cành trên, đi đi lại lại như người đi trên phản vậy. Lại có khi ba bốn người cùng ở trên cánh tàu bay, vật lộn chơi đùa, như người làm trò trong rạp xiếc. Có lúc họ chỉ quặp hai chân vào cánh tàu bay, ngả người xuống mà với lấy cái mũ của người đứng dưới đất đưa lên. Lại có lúc hai người cùng nhau đánh quần ở trên cánh tàu bay, mà tàu bay cứ thấp dần, thuộng khi sau cho đến ba nghìn bộ sửa giá trên ấy, không phải là nhỏ, đứng được cho vững cũng đã khó thay, huống hồ lại còn đánh quần nữa thì đánh làm sao được, sao cho quỉ quần khỏi tạt đi, thế mà họ chuyên quần quần cho nhau, nhanh tâm lắp như ta chơi trên sân quần vậy.

T. P.

Những mảnh vụn kim khí trong không trung ở đâu mà ra

Trong các thành-phố, nhất là ở các thành-phố kỹ-nghệ phát-đạt, và ở gần các nhà máy, trong bụi sắt thường thấy những mảnh vụn kim-khí, nhất là mảnh vụn về loài sắt. Việc ấy cũng không lấy gì làm lạ lắm.

Nhưng có khi ở các xứ tuyết phủ ở miền bắc, và trên các ngọn núi cao, cũng thấy có mảnh vụn về chất sắt ma trên các núi cao tự trong không có bụi bặm gì, vậy thì các mảnh vụn về chất sắt, có khi lắm cả kèn, và lắm v.v. ở đâu mà bay đến, người ta cho rằng các mảnh vụn ấy ở các tinh-tú khác mà đến, và gần nó ở các mảnh sắt mỏ của vẫn tinh thạch mà ra.

Xét như đem cân các vẫn tinh-thạch rồi thấy rơi giống bụi ấy, thì đó biết lời ấy là đúng chứ không sai.

LỄ KỶ NIỆM SINH NHẬT NĂM THỨ 80 CỦA ÔNG VUA SẮT

Vừa rồi, M. Elbert H. Gary, tục gọi ông «Vua Sắt», đã làm lễ kỷ-niệm sinh-nhật năm thứ 80 của ông, tại hành Nữu-ước (Hoa-kỳ). Vậy nhân tiện tưởng nên nói qua chuyện ông, để các nhà có chí làm giàu ta nhắn lấy và để các nhà hay làm lễ sinh nhật của ta thử coi người mà ngẫm đến mình xem sao.

Ông vua Sắt ấy, vốn xuất thân làm đứa tiểu đồng coi trại, kế đó ông làm chân kế toán, rồi làm luật sư, làm quan tòa, kết cục làm nhà kỹ-nghệ, trở nên một tay kỹ-nghệ giàu có vào bậc nhất thế giới bây giờ, tức là làm ông vua Sắt vậy.

Nhân ngày kỷ-niệm sinh-nhật năm thứ 80 của ông vừa rồi, ông có bớt chút thì giờ tiếp kiến các nhà phóng sự các báo-quán. Ông tủm tỉm cười mà nói với các nhà phóng-sự các báo quán rằng:

— Thưa các ngài, hôm nay thì các ngài có quyền muốn hỏi gì tôi thì hỏi, Tôi xin đáp tất.

Các nhà phóng sự bèn hỏi rằng:

— Vậy thì xin cụ hãy kể ngay cho chúng tôi nghe công việc hôm nay cụ vua Sắt [illegible] nào?

— Sáng nay, tôi dậy lúc 6 giờ. Tôi tắm. Tắm xong, tôi cạo râu, cạo mặt lấy, rồi tôi nằm nghỉ, đọc ba tờ nhật trình tôi vẫn đọc xưa nay. Xem ra mỗi báo có một ý tưởng khác nhau... Xong rồi, tôi lại dậy, ăn lót dạ sáng. Tôi ăn nửa con gà quay, cơm thật chín với một củ khoai, rồi đến ăn cà-phê pha sữa.

Bấy giờ tôi mới xuống phòng giấy, xem các điện tín các nơi người ta có bụng tử tế gửi lại mừng ngày sinh-nhật của tôi. Rồi tôi tiếp các bạn bằng cố hữu cùng các người giúp việc tôi đến mừng. Tôi ăn cơm với các người ấy: ăn hai quả trứng, hai cái bánh nướng, các thức quả, và uống nước chè.

Buổi chiều, tôi nghỉ một lát, đi ô-tô dạo chơi một vòng, nghe kèn một lúc. Rồi về đây, ...

Các nhà phóng sự nghe vua Sắt nói đến đấy, thì ai nấy đều ngợi khen cụ rằng:

-- Vậy chớ cụ có hút thuốc chăng?

-- Không, từ khi bé, một hôm mẹ tôi hôn tôi, rồi lại không hôn nữa, mà bảo tôi rằng: «Ta ngửi miệng con có mùi thuốc, khó chịu», thì từ đấy tôi chừa không hút thuốc bao giờ nữa.

Các nhà phóng sự lại hỏi:

— Xin hỏi cụ hiện nay các bậc vĩ nhân các nước, trong thiên hạ thì cụ mộ ai hơn cả?

Vua Sắt đáp:

-- Ông Mussolini. Tôi mộ nhất là ông Mussolini (Thủ tướng nước Ý bây giờ). Ông ấy có nói chuyện với tôi rằng: «Tôi chẳng biết cụ đối với chính-phủ của tôi nay, cụ nghĩ thế nào, chứ tôi thì tôi dám quyết trước với cụ rằng cái chính phủ tôi lập đây tất phải bền-vững lắm. Tôi còn sống là còn bền-vững.»

Bây giờ các nhà phóng-sự mới xin cáo từ vua Sắt mà lui về để cụ xơi cơm bữa chiều.

Tin Saigon

Tại bến tàu Saigon

Số tàu xuất nhập ở bến tàu Saigon trong tháng novembre 1926 như sau này:

38 cái tàu nhập cảng trọng tải 111.680 tấn;

36 cái tàu xuất-cảng trọng tải 99.895 tấn.

Trong số ấy chia ra như sau này:

Nhập cảng: 7 cái tàu Pháp 6.844 tấn hàng hóa; 4 cái tàu Anh 2.800 tấn hàng hóa; 1 cái tàu Mỹ 3.785 tấn; 4 cái tàu Nhật 1.794 tấn; 11 cái tàu Na-uy 4.350 tấn; 7 cái tàu Trung-hoa 2.991 tấn; 1 cái tàu Hà-lan 1.039 tấn; 1 cái tàu Xiêm-la.

Xuất cảng: 7 cái tàu Pháp 20.180 tấn hàng hóa; 5 cái tàu Anh 14.244 tấn; 1 cái tàu Mỹ 2[illegible] tấn; 6 cái tàu Nhật 6.538 tấn; 9 cái tàu Na-uy 15.391 tấn; 6 cái tàu Trung-hoa 13.248 tấn; 2 cái tàu Hà-lan 2.443 tấn.

A. R. I. P.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài quyết báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho: hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

Tin sau cùng

Xe hỏa đụng nhau ở Mãn-châu

Hai đoàn xe lửa đụng nhau ở gần Te-ling trên cầu đường hỏa-xa Nam-mãn, 20 người chết, 40 người bị trọng thương. Phần nhiều là người Trung-hoa.

Lại có tin rằng hai đoàn xe ấy là một đoàn xe chở hàng, và một đoàn xe chở hành-khách. Vì chỗ ấy, xa những nơi có người ở, lúc ấy giời lại tối và đêm hôm ấy rét lắm, những người bị thương ngã xuống sông đều bị giá cả người, nên số người bị hại nhiều lắm.

Sổ chi thu tại nghị-viện Pháp

Thứ dân nghị-viện bỏ 410 vé đối 135 vé ưng chuẩn toàn sổ chi-thu cac khoản chi là 39 644 408.139 quan, và các khoản thu là 40.099 161.036 quan.

Đảng xã-hội, và đảng cộng-sản bỏ vé phản đối

Giải thưởng Nobel

Giải thưởng Nobel hòa bình về năm 1925 đã phát cho M. Dawes và M. Chamberlain, và về năm 1926, thì phát cho M. Briand và M. Stresemann.

Tòa nội-các nước Đức

[illegible] tòa nội-các về hữu đảng, mà đảng xã-hội thì muốn kéo tòa nội các về tả đảng, không khéo làm cho khi ông Stresemann ở Genève, tòa nội các bị đổ mất.

A. R I. P.

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	19 độ
15 giờ	21 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	12	20
nhì;	11	70
ba;	10	70
Thóc hạng nhất;	7	30
Bắp ngô	7	60

Giá bạc. — Kể từ ngày 11 Décembre 1926, giá bạc ở [illegible] nước định là 49 f. 25.

Ngày 7 Décembre 1926

3 %	hoàn dần		63 f. 50
3 ½ %	hoàn dần		80 f. 25
4 %	vĩnh viễn	1917	45 f. 10-45
4 %	»	1918	55 f. 00
6 %	»	1920	64 f. 40
5 %	hoàn dần	1920	70 f. 70
4 %		1925	77 f. 90

Ngày 9 Décembre 1926

3 %	vĩnh-viễn	49 f. 90
5 %	1915-1916	55 f. 25

Tin đường sá. — Cái cầu trên Sông-hiêm ở kilomètre 20, đường Cao-bằng đi Bắc-kạn qua Ngân-sơn, đang chữa, vậy các xe ô-tô có qua đó thì không được đi mau quá 6 kilomètres trong một giờ.

Hội-đồng chính-phủ thường trực. — Hội-đồng chính-phủ thường trực đã họp tại phủ Toàn-quyền sáng hôm nay do quan quyền Toàn-quyền Pasquier chủ tọa. Các vấn đề bàn trong kỳ ấy phần nhiều là việc khẩn đồn-điền quá 300 hectares cùng là những việc đấu giá lên thuộc về sổ dự toán chung cả.

Quan quyền Toàn-quyền và quan Thống-sứ đi kinh lược. — Sáng hôm qua quan quyền Toàn-quyền Pasquier và quan Thống-sứ Robin đi ô-tô xuống Hải-dương thăm mấy công sở như tòa sứ, nhà thương, các trường học, vân vân. Quan Công-sứ Bouchet lên đón các ngài tại đền Đông-triều. Các quan chức Tây Nam cùng các nhà đồn điền Tây và các thân hào Nam có đến chào ngài tại tòa sứ.

KÍNH CÁO

Kể từ ngày 23 novembre 1926, Monsieur Jam cổ-đông của Công ty Bartholomeau Jam et Cie ở Bến-thủy không có dự phần ấy nữa, Công-ty ấy từ giờ do Monsieur Bartholomeau thu lợi, đặt hiệu là Bartholomeau et Cie. 5.957

Quan Đốc-tơ Bi-co-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, sâm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giò, số nhà 33, Hanoi, ống nói 314.

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đẻ, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. [illegible]

Tại phủ Toàn-quyền. — M. Torel Albert phó cai-trị hạng nhất chủ sự tại cở án cai trị phủ Toàn-quyền thì nay đổi vào tòa chính-trị và một thám thay M. Dioque đổi đi nơi khác.

M. Saillenfest de Sourdeval phó cai-trị hạng nhất mới bổ vào phủ Toàn-quyền thì nay sung chức chủ sự tại sở án cai-trị thay M. Torel.

THIẾT - HOA - TIÊN SỬ thứ 7 đã có bán

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Ăn cắp trâu. — Lê-viết-Văn Lập mưu xui một đứa bé tên là Thọ cho Vũ-thị-Nu là đứa ở chăn trâu của chủ nó đi hút thuốc lào say rồi dắt trâu đi mất. Người có trâu tìm mãi mới bắt được. Tòa phạt Nguyễn-viết-Văn ba tháng tù và bắt phải bồi 7 đồng cho bên nguyên đơn. Tòa Thượng-thẩm y án.

Vu cho người mắc bệnh phong. — Triệu-văn-Chất, Triệu-văn-Toàn và Trần-văn-Thu vì chuyện thù bắn viết đơn tố giác một người làng tên là Trần-văn-Lung, mắc phải bệnh phong mà cho tiền kỳ lý nên vẫn giấu giếm hộ. Thầy thuốc khám nghiệm thì không phải bệnh phong, nên người ấy [illegible] là vu không. Tòa Nam án tỉnh Vĩnh-yên phạt lũ Triệu-văn-Chất mỗi tên ba tháng tù và bắt phải bồi 20 đồng cho người bị vu-oan. Tòa Thượng-thẩm tha cho vì chưa đủ chứng cớ là lũ ấy vu không.

Dọa người lấy của. — Nguyễn-văn-Văn can về việc cướp bị bắt rồi thông đồng xui Bùi-văn-Mùi đến dậm dọa một người tên là Nguyễn-văn-Trang bảo hễ không cho 20 p. thì tiêu xưng cho là đi ăn cướp. Người ấy chỉ có 3 đồng bạc giấy đánh dấu vào đưa cho Bùi-văn-Mùi rồi báo người đi trình chánh, ông đến khám bắt lấy làm biên bản giải huyện. Tòa Nam án tỉnh Thái-bình phạt Nguyễn-văn-Văn và Bùi-văn-Mùi mỗi tên 6 tháng tù và 5 đồng. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn bớt tiền của phu. — Phạm-Bách là phó lý quyền lý-trưởng làng Đông-đoài hạt Vũ-tiên bị thừa nhân có lệnh bắt dân phu đi đắp [illegible] không giao đủ cho các giáp bều để phát cho dân phu, phải tòa Nam án tỉnh Thái-bình phạt 3 tháng tù và 102 đồng thì nay được tòa Thượng-thẩm tha cho vì xét không đủ chứng cớ.

Hội đồng riêng bản xứ. — Nghe nói hội-đồng ấy nay mai sẽ họp để xét xem ngạch quan lại Annam nên sửa đổi lại thế nào. Kỳ hội-đồng ấy sẽ do quan Thống-sứ chủ tọa.

Hãng tàu F. Sauvage có lời Kính-cáo cho công chúng biết rằng những chuyến tàu chạy lên Chiếm-hóa thì thôi không chạy nữa, kể từ ngày 11 Décembre này.

Lại kể từ ngày ấy trở đi, cứ mỗi thứ bảy thì có chuyến tàu chạy lên Chợ-bờ. 5.975

THEODORE & Cie

Là hội lập lên chỉ chuyên nghề đánh lừa người lấy tiền, mưu mẹo rất khéo, cách lừa thực giỏi — Lắm cảnh không sao nhịn cười được. Vui suốt trò.

Chiếu tại rạp Cinéma Palace Hanoi từ thứ tư 1er đến thứ ba 7 décembre 1926

HẠ GIÁ TỰ 10 ĐẾN 15 %.

Từ ngày 28 novembre đến ngày 31 décembre 1926. Xin quý-khách chiếu cố.

FONDERIE TONKINOISE
Hoàng-xuân-Lan
N° 53 bis, Avenue Henri d'Orléans, Hanoi
Cần mua quốc-trái Đông-pháp 50 đồng

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

Tại thư-ký giây thép. — Sáng hôm qua, tại trường Cao-đẳng phố Paul Bert đã mở kỳ thi tuyển thư-ký tập sự vào ngạch Bưu-điện cả thảy ước hơn 500 người ứng thi. Mọi thí có một bài ám-tả chữ tây, đầu bài là «Rôle civil sateur de l'Egypte» để loại bớt ra.

Ngạch quan lại. — M. Lê-thiện-Kế, thông phán hạng nhất tại dinh quan Tuần-phủ Thái-bình, nay đổi đi trợ-tá huyện Tiền-hải, tỉnh ấy.

M Phạm-thế-Cửu, thừa phái hạng tư huyện Đồng-hỷ (Thái-nguyên), nay được nghỉ phép 29 ngày.

Ngạch tòa sứ. — M. Tô-Tuân thư ký tập sự, nay thăng thư ký hạng tám.

M. Chu-văn-Tu đã tốt nghiệp lớp hành chính miền thượng-du, được bổ thư ký tập sự niên bổng 300 $ và bổ đi Thái-bình.

THIẾT - HOA - TIÊN SỬ thứ 7 đã có bán

Đá bóng thi. — Đến chủ nhật 12 décembre 1926 này hai hội thể - thao LA Rafale và La Lance lại mở một cuộc đá bóng thi nữa tại bãi cỏ đường Thành. Ba giờ đúng khai cuộc.

Lần trước hai hội này đã gặp nhau một lần. Hội La Rafale thua một ván, không gỡ được nên yêu cầu hội La Lance mở cuộc này nữa để gỡ lại ván thua ấy.

Nội-dung hội La Rafale lần này có thay đổi; những người ra tranh-đấu kỳ này thuần là những tay xuất-sắc cả; mà nghe đâu lại là những tay sẽ ra dự cuộc lấy giải quán-quân vụ bóng năm nay đó.

Cuộc đá bóng ngày 12 décembre của hai hội La Rafale và La Lance là cuộc phục-thù đây; hôm đó hai bên tranh-đấu chưa chắc đã tránh được sự kịch-liệt, nhưng mong rằng dầu thế nào hai bên cũng chớ nên để thương-tổn đến cái tình hữu-ái mà hai hội mới gây dựng chưa bao lâu.

Hội chợ gần kết-liễu, anh em hai hội La Rafale và La Lance lại cống hiến bà con chuộng thể-thao một cuộc vui rất có ích trong ngày hưu-hạ. vậy ước ao rằng hôm đó trời cũng chiều người

[illegible]

Chó săn muốn bán. Hỏi ở nhà báo.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ «*COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casaux*».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm. [illegible]

PARDESSUS

Kiểu Hoa-kỳ cầu vai liền:

Giải 1 m 10	giá	5 $ 40
» 1 05	»	5, 30
» 1 00	»	5, 20

Kiểu Pháp:

Giải 1 m 10	giá	5 $ 20
» 1 05	»	5, 10
» 1 00	»	5, 00

Demange Hanoi.

Hội-chợ Hanoi

Mọi việc ở Hội-chợ năm nay sẽ bắt đầu từ ngày 28 Novembre, đến ngày 12 Décembre thì thôi.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thụ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, [illegible]

Giây nói số 236

Bệnh dịch. — Lại mới hai người một người tên là Nguyễn-văn-Tình 27 tuổi, thợ khắc son giấu ở ngõ Hội Tương và một người cu li xe tên là Lê-Teo 39 tuổi mới bị bệnh dịch tả chết.

THIẾT - HOA - TIÊN SỬ thứ 7 đã có bán

Ăn cắp ban ngày. — Sáng hôm qua, một tên kẻ cắp, tên là Ng-văn-Bắc, vào một nhà kia ở ngõ Yên-thái, nhân thấy nhà vắng, liền ôm ngay một cái hòm đựng quần áo đồ đạc ra, để lên cái xe chực ở cửa. Chẳng may hắn vừa để hòm lên xe, thì xịch người nhà về trông thấy, liền hô-hoán lên, tên kẻ cắp ù té chạy về ngả hàng Nón; bấy giờ ai nấy đều đổ chạy đuổi theo tên kẻ cắp để bắt, thì tên phu xe liền đặt ngay hòm xuống cửa nhà xuýt mất cắp mà kéo xe ù chạy trốn mất.

Lời cảm ơn. — Thừa lệnh thân-phụ chúng tôi xin có lời cảm tạ, các quan, các cụ, các ông, các bà đã tỏ tình luyến-ái gởi giấy chia buồn, cho đồ phúng viếng và đi đưa đám thân-mẫu chúng tôi ngày 9 décembre này.

Trong khi tang gia bối rối, có điều gì sơ xuất, xin các ngài bỏ quá đi cho.

Ai tử: Nguyễn-huy-Mẫn
đồng gia-quyến bái tạ.

Lại một người phải án nợ. — Sở [illegible] tên là Lê-ng-L. ở phố đường thành bị án nợ giao cho thừa phát lại cưỡng trừ tố.

Các tin vặt. — Hồ-văn-Thanh 15 tuổi thợ khâu nhà ở phố hàng Hòm số 5 bị kiện là ăn cắp đồ thêu đáng giá 43 đồng của chủ là Đoàn-văn-Khan cũng ở nhà ấy thì đã phải bắt giam để xét hỏi.

Cần dùng một người cai thật giỏi. Hỏi tại M. Anziani, sở vận tải, ở 24 phố hàng Giò (Boulevard Gia-Long). Hanoi.

Hoa Đào Trước gió

(NẠN-TRUNG TÌNH NỮ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dày non 300 trang. Giá bán 0 $ 65 [illegible]

Thư và Mandat xin gởi cho:

M. BÙI-XUÂN-HỌC
Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi. 5.566

VIỆC BẮC-KỲ

NAM-ĐỊNH

Lại chuyện ăn cắp tiền mandat. — Vừa rồi người chủ hiệu Cẩm-đồ thấy người làm công tên là Trần-hữu-Quyên bỗng bỏ không đến làm việc, có ý nghi, liền soát lại sổ sách giấy má, thấy thiếu mất số tiền cái *mandat* 204 p. Hiện đã cho đi tìm người làm công bất lương ấy, nhưng vẫn chưa thấy.

Đám trộm 230 $. — Vừa rồi, một người đàn bà tên là Trần-thị-Nhung, khóa cửa nhà mình sang ngủ chơi nhà bạn một tối; đến sáng về, thấy khóa bẻ, cửa ngỏ, hoảng hốt vào soát trong nhà, thì thấy mất đứt một cái hòm, trong có đựng các đồ nữ-trang và quần áo giá đáng 230 p. Tìm mãi thì chỉ thấy cái hòm không vứt ở ngõ ngách đằng sau thôi, còn đồ đạc mất sạch cả. Hiện đương dò xét việc này.

PHỦ LÝ

Bệnh dịch tả. — Hôm thứ hai mới rồi đây, lại một người nữa bị bệnh dịch tả. Người này quê ở *Phù-đạm*, sang ở vú cho một nhà ở phố Tân-khai, vừa đến ở chiều hôm trước, thì sáng hôm sau bị bệnh, nhà chủ liền cho đưa ngay vào nhà thương. Đến 3 giờ chiều thì chết. Thế là trong có mấy hôm nay mà thành-phố ta thiệt mất bốn người rồi. Còn các vùng nhà quê, như *Lạc-tràng*, *Phù-đạm*, mà nhất là Tri-long về hạt Nam xang thì nghe đâu cái bệnh giờ gớm này lại còn kịch liệt hơn nữa. Bà con hàng tỉnh ta kíp nên vào nhà thương mà tiêm thuốc trừ dịch, chớ có nghe bậy tin nhảm mà khốn đấy.

Bắt xóc-đĩa. — Đêm hôm thứ tư rạng ngày thứ năm 9 décembre, ông cẩm đem lính cảnh-sát đến bắt một đám xóc-đĩa tại nhà bà Bá-Kỳ ở phố Bè-hồ. Nhưng gọi cửa hồi lâu, chủ nhà nhất định không chịu mở. Trong khi ấy thì con bạc đực, con bạc cái chạy tán loạn cả, người nhảy tường, kẻ xé giậu, có kẻ nhảy làm cả xuống ao. Hiện bắt được có 13 người thôi. Sáng hôm sau, sẽ cẩm đã hỏi cung và làm biên bản.

QUẢNG YÊN

Lời kính cáo của hội-đồng-cứu-tế. — Hỡi ơi! Cơ giời điên-đảo, gặp lúc ba-đào, vận nước éo le, nhẽ tay tế độ, Việc cứu dân bị lụt các tỉnh vừa rồi, nào trích của công, nào quyên của tư, Chính-phủ tìm hết phương châm mà trù-liệu. Tỉnh ta đây quyên trợ được hơn một vạn đồng, hội chúng tôi đã đăng lên các báo tỏ tình cảm tạ. Nhưng xét ra, nước lụt đã lâu, dân xiêu cũng lắm, lúa mùa thì ít, ngày đói còn dài. Nên Chính-phủ lại mở ra cuộc sổ-số này, bán một trăm vạn phiếu, (1.000.000) mỗi phiếu giá một đồng bạc (1$00) số bạc ấy, lấy năm mươi vạn đồng (500 000$) thưởng cho những người trúng phiếu, còn năm mươi vạn đồng (500.000p) sắp cho những dân bị lụt; việc này nghĩa lợi gồm hai, chắt lòng mong mỗi ai ai cũng lòng. Đồng-bào ta đây nên rủ nhau mua phiếu cho nhiều, *ấy là nghĩa vụ đấy, ấy là lợi quyền đấy.* Vì chẳng có số giàu sang mà không trúng, thời cũng là món tiền cứu-trợ lẫn nhau, lọt sàng xuống nia, xẩy vai xuống cánh, của có đi đâu mà mất, chẳng còn hơn tiêu pha phù phí, thiệt ta mà có ích gì đến ai. May mà trúng, món vốn đã được rủi ro, đồng tiền lại có giá-trị, số giàu mang đến tận nơi, duyên ta mà cũng phúc giời chi không. Vậy thời cuộc sổ-số này, cốt là cứu vớt cho nạn dân và lại là có phần hy-vọng cho quốc-dân nữa đấy.

Ôi. Làm phúc cũng như làm giàu, trước sau cho vẹn, giúp công không bằng giúp của, may rủi đã đành.

Kính cáo

Quảng-yên le 9 décembre 1926

Hội cứu-tế.

HƯNG-YÊN

Ai bắt được. — Tên tôi là Nguyễn-xuân-Nghi làm quản-lý cho ông Chanjou là chủ rượu ở tỉnh Hưng-yên, tối hôm 27 novembre 1926 tôi có về tỉnh Haiphong, đến hôm 28 novembre 1926 tôi ra gare lấy vé lên gare Đình-dù, có đánh rơi một cái ví da trong đựng:

2 cái giấy của ông Chanjou ủy quyền cho tôi.

1 cái hình thành phố Haiphong năm 1926 và các giấy biên lai cùng là các giấy khác nữa.

Nếu ai bắt được xin làm ơn tiện ở [illegible] Nguyễn-xuân-Ty làm ở sở société Oxygène et d'Acetylène, giúp tôi; còn ai có tiện ở Hưng-yên thì tới nhà tôi ở kho rượu thuộc làng Lực-điền, tổng Từ-dương, huyện Yên-mỹ. Hai nơi ấy, mà ai bắt được đem trả giúp cho thì xin bồi phí-tổn và lại hoa hồng và cảm vô cùng.

Nguyễn-xuân-Nghi
Fondé de pouvoirs de M. Chanjou
débitant général des alcools
à Hưng yên

5.967

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Một Dân-hội sắp thành lập. — Mọi kỳ báo trước, bản báo đã đăng tin rằng ở Trung-kỳ nay mai sẽ có một Dân-hội thành lập. Nay xin nói rõ về cái chủ-nghĩa của hội ấy và cách tổ-chức của các nhà thân-sĩ trong mấy lâu nay.

Nguyên lúc đầu đã định lập một chính-đảng, nhưng sau đổi lại Dân-hội gọi là «Việt-nam tấn-bộ dân-hội» cho hợp với tình-thế hiện thời; hội đã đặt một ông tạm-thời hội-trưởng và hai ông tạm thời Thư-ký, đã gởi điều lệ để trình quan Khâm-sứ và quan Toàn-quyền rồi.

Mục đích của Dân-hội là cầu cho quốc dân tấn-bộ một cách mau chóng trong phạm vi pháp-luật của chánh-phủ.

Tôn-chỉ của hội là «hưng Dân-đức»; «khai Dân trí» và «hậu Dân sanh», lấy cái chủ nghĩa Pháp-Việt đề huề làm phương châm hành động, mong cho dân đủ tư-cách để tham dự vào việc chánh-trị với chánh-phủ.

Mất cắp hai vạn bạc. — Tại làng Nam-phổ có hai vợ chồng một vị quan võ hưu trí nhà rất giàu, không có con cái, chỉ hai vợ chồng và một vài đứa đầy tớ mà thôi. Vừa rồi hai vợ chồng quan đi ăn giỗ ở nơi nhà một người bà con cách đó cũng xa, khi đi ra thì bà vô ý quên mất chùm thìa khóa để cho đứa đầy tớ gái bắt được thì nó liền thông đồng với một đứa khác mà lấy hết của cải là hai vạn, ngọc đến toàn bằng bạc giấy cả, đến khi về thì cũng không biết, vì không ngờ là quên thìa khóa, cách một hôm sau mới hay, hỏi ra thì không ai nhận cả, đây có nghi đứa đầy tớ gái mà tống giam thì mạnh mối mới nghe như vậy, song chưa biết xử trí sẽ ra thế nào!

MỘT PHÉP CÓ ÍCH

Dùng *Quintonine* mà tự chế lấy một lít rượu vang bổ. Cho một lọ *Quintonine* vào lít một rượu vang đỏ tại tự khắc được ngay một chai thuốc bổ, rất tốt để bổ huyết, bổ gân, bổ cốt, và để trừ sự hư-huyết, sự sây nhược, bệnh xấu huyết, và bệnh đau gân. *Quintone* làm cho ngon cơm, dễ tiêu, và làm cho người xấu máu, có sức mạnh mẽ cứng cáp như người khỏe. *Quintonine* gốc chế bằng Quinquina Kolar, coca, gentiane, và glycérophosphate de chaux.

Quintonine mạnh gấp 5 lần extrait de quinquina, và vị dễ uống hơn. Một lọ vừa một liều để chế một lít rượu bổ, giá 0 $ 60.

Hỏi tại hiệu bào chế Blanc phố Paul Bert Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

(Suite)

...Il s'estima plus fort qu'il n'était, et crut pouvoir jouer à la souris avec un lion. En même temps, il s'estima trop faible quand il jugea nécessaire de s'adjoindre du renfort. Précaution fatale, perte d'un temps précieux. Javert commit toutes ces fautes, et n'en était pas moins un des espions les plus savants et les plus corrects qui aient existé. Il était, dans toute la force du terme, ce qu'en vénerie on appelle *un chien sage*. Mais qui est-ce qui est parfait ?

Les grands stratégistes ont leurs éclipses.

Les fortes nottises sont souvent faites, comme les grosses cordes, d'une multitude de brins. Prenez le câble fil à fil, prenez séparément tous les petits motifs déterminants, vous les cassez l'un après l'autre, et vous dites : Ce n'est que cela ! Tressez-les et tordez-les ensemble, c'est une énormité ; c'est Attila qui hésite entre Marcien à l'Orient et Valentinien à l'Occident ; c'est Annibal qui s'attarde à Capoue ; c'est Danton qui s'endort à Arcis-sur-Aube.

Quoi qu'il en soit, au moment même où il s'aperçut que Jean Valjean lui échappait, Javert ne perdit pas la tête. Sûr que le forçat en rupture de ban ne pouvait être bien loin, il établit des guets, il organisa des souricières et des embuscades et battit le quartier toute la nuit. La première chose qu'il vit, ce fut le désordre du réverbère dont la corde était coupée. Indice précieux, qui l'égara pourtant en ce qu'il fit dévier toutes ses recherches vers le cul-de-sac Genrot. Il y a dans ce cul-de-sac des murs assez bas qui donnent sur des jardins dont les enceintes touchent à d'immenses terrains en friche. Jean Valjean avait dû évidemment s'enfuir par là. Le fait est que, s'il eût pénétré un peu plus avant dans le cul-de-sac Genrot, il l'eût fait probablement, et il était perdu. Javert explora ces jardins et ces terrains comme s'il y eût cherché une aiguille.

Au point du jour, il laissa deux hommes intelligents en observation, et il regagna la préfecture de police, honteux comme un mouchard qu'un voleur aurait pris.

LIVRE SIXIÈME

Le Petit-Picpus

I

Petite rue Picpus, numéro 62

Rien ne ressemblait plus, il y a un demi-siècle, à la première porte cochère venue que la porte cochère du numéro 62 de la petite rue Picpus. Cette porte, habituellement entr'ouverte de la façon la plus engageante, laissait voir deux choses qui n'ont rien de très funèbre, une cour entourée de murs tapissés de vigne et la face d'un portier qui flâne. Au dessus du mur du fond on apercevait de grands arbres. Quand un rayon de soleil égayait le portier, il était difficile de passer devant le numéro 62 de la petite rue Picpus sans en apporter une idée riante. C'était pourtant un lieu sombre qu'on avait entrevu.

Le seuil souriait, la maison priait et pleura it.

Si l'on parvenait, ce qui n'était point facile, à franchir le portier, — ce qui même pour presque tous était impossible, car il y avait un *sésame, ouvre-toi* ! qu'il fallait savoir ; — si, le portier franchi, on entrait à droite dans un petit vestibule où donnait un escalier resserré entre deux murs et si étroit qu'il n'y pouvait passer qu'une personne à la fois, si l'on ne se laissait pas effrayer par le badigeonnage jaune serin avec soubassement chocolat qui enduisait cet escalier, si l'on s'aventurait à monter, on dépassait un premier palier, puis un deuxième, et l'on arrivait au premier étage dans un corridor où la détrempe jaune et la plinthe chocolat vous suivaient avec un acharnement paisible. Escalier et corridor étaient éclairés par deux belles fenêtres. Le corridor faisait un coude et devenait obscur. Si l'on doublait ce cap, on parvenait après quelques pas devant une porte d'autant plus mystérieuse qu'elle n'était pas fermée. On la poussait, et l'on se trouvait dans une petite chambre d'environ six pieds carrés carrelée, lavée, propre, froide, tendue de papier nankin à fleurettes vertes, à quinze sous le rouleau. Un jour blanc et mat venait dans une grande fenêtre à petits carreaux qui était à gauche et qui tenait toute la largeur de la chambre. On regardait, on ne voyait personne ; on écoutait, on n'entendait ni un pas, ni un murmure humain. La muraille était nue ; la chambre n'était point meublée ; pas une chaise.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Tiểu-thuyết dịch-thuật, của ông Victor Hugo

NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Thì ra *Javert* không biết lượng sức mình, gặp con sư tử mà cho là con chuột. Mà đã biết cậy mình là mạnh, sao bu người theo chưa đủ, lại còn đem cả một toán lính đi tuần đi theo tiếp ứng nữa ? Những cách quá cẩn-thận ấy là thất-sách, làm cho mất thì-giờ vô-ích. *Javert* quả đã phạm bấy nhiêu lỗi, vậy mà trong bọn một-thám, cũng phải cho nó là thằng giỏi nhất, làm ăn trúng thuật nhất. Vào bọng chó săn thì có thể gọi nó được là một *con chó khôn*. Nghiệt một nỗi không ai được thập-toàn.

Các bậc đại-tướng cũng còn khi vụng-dại.

Phàm những điều thất-sách, những điều xuẩn-ngốc to, cũng dường như một cái thừng to, do một nắm sợi dây nhỏ mà kết lại. Ta nhặt đầu từng sợi một mà dứt nó ra, lấy những duyên-cớ nhỏ trong những thủ-đoạn một người, thì ta dứt dứt đi như chơi vậy, bấy giờ ta bảo : Chỉ có vậy mà thôi ư ! Nhưng đem xoắn nó lại với nhau, thì nó thành ra to mà kiên-cố lắm. Xét như ông *Attila*, bèn đông thì thấy ông *Marcien*, bên tây thì thấy ông *Valentinien*, mình đứng phân-vân quẫng giữa ; như ông Hán-ni-bal nấn-ná mãi ở chỗ *Capoue* ; như ông *Danton* thì ngủ quên ở *Arcis-sur-Aube*, cũng vậy mà thôi.

Tuy nhiên, khi *Javert* biết rằng *Jean Valjean* thoát ra khỏi tay mình rồi, y cũng không rối trí. Y biết chắc rằng dẫu nó có lọt ra ngoài vòng cũng chưa đi được đâu xa, y bèn chia người ra các ngả mà rình mà dón. chỗ này giương cái bẫy cò-kè, chỗ kia dật quân mai-phục, cả đêm hôm ấy cho lùng khắp xóm. Y nhìn địa-thế thì thấy ngay cái dây buộc đèn cắt dứt. Thật là một mối rất hay, nước đâu vì một [illegible] có ông cúc đạn lấy để bắn, thấy đạn to bèn miệng sủng lại đã-ỳ mà kết luận rằng : đạn vuốt ra, sức mạnh được bội phần. Ôi ! nguy hiểm thay những sách khờ dại ấy, tưởng còn đáng sợ hơn là cách cầm sủng vụng về. Những nhà sản bắn ta cũng nên phải xem xét cho kỹ lưỡng sáng đạn sẵn mình và sau - biên sao hết các hứ sáng đạn mới được.

Tế Xuyên, T. s. C.

Tự do diễn đàn

Một cái ý kiến về sự dùng súng săn

(Tiếp theo)

Ngoài những điều nói trên này ra, còn có một điều này nữa các nhà săn bắn ở xứ-hội ta tưởng cũng cần phải nên biết. Đó là cách dùng đạn và thuốc đạn ở các thứ súng săn.

Hiện thời các súng săn ta thường dùng lòng súng nhẵn và thắt ở miệng (choke bored). Những súng này chỉ dùng được đạn ghém (Plomb) đạn liền chân (chevrotine) và một thứ đạn một viên thường gọi là đạn (Balles rondes) thì có khi vỡ súng và nguy hiểm đến tính mệnh.

Thuốc đạn cũng có nhiều thứ : thuốc đen (Poudre noire) thuốc vàng (Poudre piroxylée M) thuốc T v v... Hiện nay thời thuốc T thông dụng hơn cả. Thứ thuốc này mạnh lắm, lượng dùng ở các súng sáu đã có hạn gần nhất định, và không có thể bắn được một (Balle) bằng thuốc ấy được. Thế mà phần nhiều các nhà săn bắn ở xứ ta đã không hiểu các sách dùng thuốc và đạn lại coi thường mà dùng bậy, hoặc có ông bắn đạn một bằng thuốc T nạp thuốc T bằng lượng thuốc đen, nghĩ rằng thế thì mạnh hơn. Nhưng đến khi bắn thì nào súng bể, vai [illegible] có ông các đạn lấy để bắn, thấy đạn to bèn miệng sủng lại đã-ỳ mà kết luận rằng : đạn vuốt ra, sức mạnh được bội phần. Ôi ! nguy hiểm thay những sách khờ dại ấy, tưởng còn đáng sợ hơn là cách cầm sủng vụng về. Những nhà sản bắn ta cũng nên phải xem xét cho kỹ lưỡng sáng đạn sẵn mình và sau - biên sao hết các hứ sáng đạn mới được.

Lời dặn

Phàm bịnh chết thình mà mạch tế, thì bịnh nguy kịch, mạch trầm phục có khẩn thì chết, chỉ có bịnh khởi thấu mà mạch phù đại là sống mà thôi

Khí thống mạch

Khí thống thì mạch trầm, khí thống kiêm đàm thì mạch trầm hoạt, mạch phục và xấu nhược thì nan trị.

Tâm, phúc, thống mạch

Tâm thống, phúc thống, mạch đều trầm huyền tế động cả, nhưng rằng tâm thống thì lưỡng thốn mạch ứng, tiểu phúc thống thì lưỡng xích mạch ứng

Kinh quí mạch

Kinh quí thì mạch đại tiểu, nếu do ăn thực sinh bịnh, thì mạch trầm phục động hoạt.

Biến cuồng mạch

Biến cuồng do đàm xúc thành bịnh thì mạch phù hồng trầng đại, hoặc hoạt đại kiên tật, nhưng phải nhận biện rằng ; điên là trầng âm chứng hậu, mạch nên hư hoãn, nếu trầm liền cấp thực hoặc huyền cấp thì nan trị, cuồng là trầng dương chứng hậu mạch nên phù hồng, nếu trầm cấp thì nan trị.

Quí tí mạch

Trái không đầu, vựt có lúc đại, vựt có lúc tiểu, vựt có lúc trầng, vựt có lúc đoản, tức là tà mạch.

Hãn chứng mạch

Bị hôi ra nhiều, thì mạch phù hư hoặc xúc hoặc nhu mà nhuyễn lần hồng đại.

Tiêu khát mạch

Đi bỏ lỏi ra nhiều sinh chứng tiêu khát, mà mạch xúc đại thì sống, nếu vi tế đoản sẻn thì chết.

Gi tinh bạch trọc mạch

Gi tinh bạch trọc thì xích khẩu hai tay, mạch cùng hết không động khẩu

Tiểu tiện bất thông mạch

Phàm có ỏm mửa hiện sắc vàng, thì tiểu tiện tất không thông lợi, chứng bịnh này, mạch thực đại thì dễ chữa mạch sắc tiểu thì khó chữa.

Tiện huyết mạch

Tiện huyết nghĩa là tiểu tiện ra huyết, do bàng quang sức nhiệt, thì mạch không, sác.

Thất huyết mạch

Các chứng thất huyết, mạch đều không, đại. Khái nục huyết, thổ huyết thì mạch đều thượng bộ, (thốn quan mạch). Tiện huyết, băng huyết, thì mạch đều hạ bộ. (xích bộ mạch). Mạch hoãn tiểu thì rễ chữa, mạch sác đại thì khó chữa.

Trúng thử mạch

Trúng thử thì mạch huyền, tế tri, không, nhược thiết là hư cả.

Trúng thấp mạch

Trúng thấp thì mạch hoặc sác, hoặc tế, hoặc nhu hoặc hoãn.

(Còn nữa) Phàng-năng-Tĩnh.

Chuyện La lan phu-nhân

Một việc nữ kiệt tuc nhất ở đời gần đây

(Tiếp theo)

Ngày 31 tháng 10 năm 1793, tức là cái ngày 22 người danh sĩ ở trong đảng Bịch-lang-tích-sĩ chết theo non nước, La-lan phu-nhân đã mấy lần bị gọi ra chất vấn ; gần đến lần xử sau cùng ; Có một người luật sư vào thăm phu-nhân ở trong ngục, tỏ ý muốn ra sức biện hộ cho phu-nhân rằng số mệnh của mình đã định rồi, khuyên người luật sư đừng cất hộ cho mình làm gì, để vô ích mà lại nguy đến thân nữa. Phu-nhân dùng lời lẽ ôn tồn và trát cái vòng tay để tạ ơn.

Ngày hôm sau là ngày xử ấn lần sau cùng, phu-nhân mặc áo trắng như tuyết ; ra đến chết ở giữa pháp đình. Mái tóc bỏ xõa xuống, trước da trắng, hai con mắt như sao, cùng với cái áo trắng cũng lấp lánh trông như một bậc giai nhân tuyệt đẹp, tuổi xuân mới ngoài hai mươi. Quan tòa muốn đem những chứng cớ gian dối để vu hãm cho phu-nhân. Lời cãi của phu nhân khi ấy, thật là một bài văn rất bi tráng ở trong sử sách mệnh nước Pháp, đại ý nói rằng các sự cử động của đảng Bịch-lăng-tích-sĩ, thật là đối với giới đất qui thần, không có hổ thẹn chút nào. Sau cùng phu-nhân rải kết lại rằng : « Phàm các bậc tiền chính đại nhân, thường hô cái dọc vọng ra đây, cái tình ái riêng, đem thân dâng cho tổ quốc đồng bào, còn đến việc đền ơn giả nghĩa, thì đợi đến trăm nghìn năm về sau. Tôi bây giờ kính đợi lời tuyên án của các ông, trong lòng thật không có chút phân nàn và chút thương tiếc gì. Bậc chính nhân quân tử, cái ngày dáng mình ở đài đoạn đầu, tức là cái ngày tỉnh mình ở cõi Khải hoàn. Ngày nay tôi được thoát lỵ cái thế giới rối loạn nhớp bẩn, lấy máu người làm rượu làm nước này, tôi thật lấy làm bằng lòng mà không đoái tiếc chút nào cả. Tôi chỉ chúc cho quốc dân ta mau được cái tự do chân chính. Giới xanh ở trên cao nghìn trùng kia xin ngành cổ nhìn xuống, cứu lấy dân lành một phương.

Mấy lời truân chi đo tấm nhiệt thành phát ra đó, các quan tòa bẻ ngược nghe thấy, đều cùng lười không bắt trả lời thế nào. Sau lăng bỏ khép vào tội dự biết việc âm mưu, phương hại đến chính thể song cứ tuyên án xử ở. Phu-nhân nghe tuyên án rồi, người nói một, đứng dậy chắp tay nói rằng : « Các ông nhận công mình ấn trên với sắc bậc đại nhân vật đời xưa đổ máu ví nước cũng có một cái giá trị, tôi xin cảm ơn các ông ; tôi xin học cái thái độ thung dung tựu nghĩa của các bậc đại nhân vật ấy, không để xấu lại ở trong lịch sử ».

Tuyên án xong rồi, phu-nhân trở về trong ngục, thu lặng tinh thần, viết mấy bức thư, từ cho bè bạn, lại viết một cái từ gửi cho con gái, đoạn kết rằng : « Con phải ăn ở thế nào... phải nghĩ rằng cha mẹ con đã cái khuôn mẫu rất tốt lại cho con, con có thể được cái khuôn mẫu ấy thì mới là không sống thừa ở trong giới đất ».

Đến ngày mồng 9 tháng 11 năm 1793, La-lan phu-nhân đi xe là để ra đoạn đầu đài, khi ấy trong đó tan-bết, bao nhiêu cái tục lụy ở trên đời tan hết cả, chỉ có một cái cảm tưởng rất cao thượng, rất thanh tĩnh không thể mơ tưởng đến được, như lớp thấy triều muôn cuộn nổi lên, phu nhân muốn ghi chép để truyền về sau, bèn nói với người giám thị cho mượn bút giấy, người giám thị không cho, người đời sau đều lấy làm tiếc.

Theo lệ thường bên Thái-tây, trong một lúc mà một người đàn bà cũng phải xử tử, thì xử người bèn bà trước rồi sau mới xử người đàn ông, vì muốn khỏi trông thấy cái thảm trạng người trước bị giết mà sinh lòng run sợ. Hôm ấy có một người con gái cũng ngồi xe tù với phu nhân cùng đến đài đoạn đầu, run sợ quá, mặt tái mét như thây người chết, phu nhân thấy thế, động lòng thương ; khi xe tù, phu nhân xin với người giám tù rằng : « Xin ông đổi lần lượt đi, cho người kia được tựu nghĩa trước, đừng cho trông thấy cái thảm trạng đó mà sinh lòng sợ hãi ». Than ôi ! cái lòng từ ái và cái khí nghĩa hiệp của phu nhân, đến khi chết mà vẫn không đổi đi như thế, để tay là việc nhỏ. mà giúp cả nghiệm được cái phẩm giá của phu-nhân.

Dao bập xuống, mái tóc rơi đầu, của người đàn ông kia đã rơi xuống đất, phu nhân đến lượt bước lên đài, chợt trông thấy một bức tượng to lớn để ở trên đài, đó là tượng thần tự do, phu nhân bước tới, với một vái rằng : « Than ôi ! tự do, tự do ! Xưa nay biết bao nhiêu tội ác ở trên đời, đều mượn tên mi mà làm ! »

Lưỡi dao loáng qua như chớp, rồi đứt mất cái sinh mệnh trăng-khoái nghĩa hiệp bốn mươi mốt năm của một bậc nữ kiệt tuc nhất, thời La-lan phu nhân. thành ra người trong lịch sử rồi !

Phu nhân chết theo nạn nước rồi một người đầy tớ gái và một người đầy tớ gái, tự đến trước tòa, xin chết theo phu nhân ; lại mấy hôm sau, một người danh sĩ trong đảng Bịch lang đích sĩ, nghe tin đã của phu nhân, ngất đi rồi bắt linh nhân sự đến mấy tuần ; lại ở con đường từ Pha lê đến Lý-ngang, có một người dân ông cầm gươm đâm suốt bụng mình mà chết, tức là La-lan.

(Còn nữa) X. dịch thuật

Các việc linh trưng và đấu giá

Đến ngày 13 décembre 1926 hồi 16 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá thầu việc làm một cái nhà gác để làm buồng họp và buồng nghỉ và một cái nhà không gác để làm chỗ nhà ăn cho học trò trường nữ học tại sở Hà-nội.

Việc làm đáng 165 504$65.

Ký quĩ tạm 9 750$00.

Những hồi tử đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Phần thứ nhất. Quyển I 223 trang, bán. 0$50
— II 203 — 0 45
— III và IV 159 — 0 35
— V và VI 193 — 0 45
— VII và VIII 219 — 0 65
Phần thứ hai. Quyển I 213 — 0 45
— II và III 287 — 0 50

Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . 0$20
Cả bảy quyển gửi làm một gói . . . . 0$70

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

De l'universalité de la loi morale

Plus j'ai vu des hommes différents par le climat, les mœurs, le langage, les lois, le culte, et par la mesure de leur intelligence, et plus j'ai remarqué qu'ils ont tous le même fonds de morale ; ils ont tous une notion grossière du juste et de l'injuste ; sans savoir un mot de théologie ; ils ont tous acquis cette même notion dans l'âge où la raison se déploie, comme ils ont tous acquis naturellement l'art de soulever des fardeaux avec des bâtons, et de passer un ruisseau sur un morceau de bois sans avoir appris les mathématiques.

Il m'a donc paru que cette idée du juste et de l'injuste leur était nécessaire, puisque tous s'accordaient en ce point dès qu'ils pouvaient agir et raisonner. L'intelligence suprême qui nous a formés a donc voulu qu'il y eût de la justice sur la terre, pour que nous puissions y vivre un certain temps. Il me semble que, n'ayant ni instinct pour nous nourrir comme les animaux, ni armes naturelles comme eux, et végétant plusieurs années dans l'imbécilité d'une enfance exposée à tous les dangers, le peuple dénués des poids féroces, à la faim, à la misère, se seraient occupés à se disputer quelque nourriture et quelques peaux de bêtes, et qu'ils se seraient bientôt détruits, sitôt qu'ils auraient pu se servir de quelque arme. Du moins, il n'y aurait eu aucune société si les hommes n'avaient conçu l'idée de quelque justice, qui est le lien de toute société.

Comment l'Egyptien qui élevait des pyramides et des obélisques, et le Scythe errant qui ne connaissait pas même les cabanes, auraient ils eu les mêmes notions fondamentales du juste et de l'injuste, si Dieu n'avait donné de tout temps à l'un et à l'autre, cette raison qui, en se développant, leur fait apercevoir les mêmes principes nécessaires, ainsi qu'il leur a donné des organes qui, lorsqu'ils ont atteint le degré de leur énergie, perpétuent nécessairement et de la même façon la race du Scythe et de l'Egyptien? Je vois une horde barbare, ignorante, superstitieuse, un peuple sanguinaire et usurier, qui n'avait pas même de ferme dans son jargon pour signifier la géométrie et l'astronomie : cependant ce peuple a les mêmes lois fondamentales que le sage Chaldéen qui a connu les routes des astres, et que le Phénicien plus savant encore, qui s'est servi de la connaissance des astres pour aller fonder des colonies aux bornes de l'hémisphère où l'Océan se confond avec la Méditerranée. Toutes ces peuples assurent qu'il faut respecter son père et sa mère, que le parjure, la colomnie, l'homicide, sont abominables. Ils tirent donc tous les mêmes conséquences du même principe de leur raison développée.

(à suivre)

VOLTAIRE

Sự phổ-cập của luật luân-lý

Tôi càng biết các dân tộc khác nhau bởi khí-hậu, bởi phong-tục, bởi ngôn-ngữ, bởi luật-lệ, bởi tôn-giáo và cái trình độ tinh-thần trí-tuệ bao nhiêu, tôi càng thấy các dân-tộc đó có một cái « vẫn » luân lý như nhau, dầu họ không biết một chữ nào về khoa thần-học, song cũng biết một cách sơ sài về cái lẽ phải và lẽ trái là thế nào. khi đến tuổi mà lý tính bắt đầu phát triển thì họ đều có biết như thế bằng nhau, cũng như tự nhiên biết được cách không vật nặng bằng một cái đòn gỗ, hay qua sông bằng một tấm bè mà không cần học đến khoa số học.

Vậy cái tư tưởng về lẽ phải chẳng ở đời nọ tới xét ra là một sự cần cho mọi người, vì rằng khi họ được bình vì và biện luận thì đều phải đồng ý với nhau về điều đó. Cái trí tuệ tối sơ đã cho luyện nên chúng ta muốn rằng trên mặt địa cầu này phải có một sự công bằng để chúng ta có thể sống được với nhau trong một quãng thời gian vậy. Tôi tưởng rằng vốn đã chẳng có cái thiên tính đó lẫn khát uống như loài động vật khác. Nhưng nếu bỗng giới trời năm trời trong thuở sơ sinh ngày đại ở giữa chỗ muôn ngàn nguy hiểm, thì một chút người con lại về sau, sống rồi khỏi miệng hùm nọc rắn, khỏi sự đói rét sẽ khỏ lại chỉ lo chăm chăm mà tranh nhau cái miếng ăn và đồ sống vật và nếu có vẻ được cái khí thời nào thì lại kíp đem dùng mà trả đệt nhau ngay và nếu người ta không biết tưởng thưởng ra một cái ý công bằng để làm cái dây dàng buộc lấy hội xã thì chẳng chẳng làm gì còn được xã-hội nhân quần nữa !

Nếu Thượng-đế không cho họ cái lý-tính kia, cái lý tính mà mỗi khi phát xét ra có họ bết những điều thiết yếu sống như ngài đã cho họ những cái cơ quan để lưu tồn mỗi giống dòng họ tại sao người Ai-cập là giống đã xây nên Kim tự tháp và giống người Sy-thi Tê (Scythe) là một dân tộc phiêu lưu không bỉ cái nhà là gì đều có được cái ý nông về lẽ phải trái như nhau ? Lấy ngay một tội giết nhau trong cái mọi ngôn ngữ tạo tân thô lậu của chúng không có lấy một tiếng nào để mà chỉ khoa lý-hà-học hay thần văn học, thế mà cũng có thể có được những điều luật gần ngang với người San-đê-ăng là một giống nói tiếng về khoa thiên văn hay hơn nữa là ngang với người Phê-ni-xi-ông biết lợi dụng tính tà mà đi phiêu lưu ngoài bể cả, mở mang thuộc địa suốt quanh bờ bể Địa-trung-hải. Các dân ấy đều công nhận là phải kính thờ cha mẹ cho những điều vu không điều tốt. những sự giết người là đáng tội. Họ cũng biết đem cái lý-tính mà suy tính ra những điều giống nhau.

(Còn nữa) Trần-hồng-Anh

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Phục thù và ái quốc

(Tiếp theo)

Lâu lâu Bá-luân đã quên bằng chuyện đó. Đại-úy sau khi tạ ân về vắng không thấy đến, và Lộ-tây-Tư cũng chẳng lại chơi. Bá-luân sực sự nhớ được lắm rồi. khoảng sáu đi tới nơi, thời thấy cửa đóng kỹ, lặng ngắt không thấy người nào. Bá-luân lấy làm kỳ quá, hỏi hàng xóm, mới biết Đại-úy khỏi bịnh được mấy hôm người vợ không biết đi ngay đâu mất rồi, mà Đại-úy cũng mang đầy tớ đi sau, nhà lấy thì giao cho cảnh-sát giữ hộ. đồ bày trong nhà, vẫn còn nguyên vẹn như cũ. Bá-luân nghe nói ngạc-nhiên, nghĩ thầm rằng trước mình vẫn nghi vợ chồng Đại-úy làm sự bí-hiểm, bây giờ lại gặp việc lạ như vậy. cái bụng hiếu-kỳ nổi lên, tức phải đến sở cảnh sát muốn mở cửa nhà Đại-úy, tra xét nguyên-ủy, cảnh-sát tuy quen Bá-luân, nhưng khi Đại-úy đi, gặp bảo cậu kẻ không cho vào, cho nên Bá-luân nài mãi không được chán rồi trở về.

Trải 2, 3 tuần chủ nhật. Bá-luân nghĩ ngợi hết sức, không biết mình mối ra làm sao lại đến sự cảnh-sát. Xin đó thăm tình hình của vợ chồng Đại-úy, sự cảnh-sát cho là Lộ-tây-Tư trốn đi, lại tịn sự gửi nhà của đồ đạc. và gặp bắt nhật về ngay ; như thế thời vợ chồng bắn đi, cứ trong luật phép. cảnh-sát không có phép hỏi. Bá-luân thấy nói phải lẽ. Về công không có phép chẳng sự lợi được, duy ngày ngày đến nhà Đại-úy đó thăm, lại bị cảnh-sát ngờ là ăn cắp, sai linh đến dinh, Bá-luân không dám đến nữa

Bá-luân là người xử với kẻ bạn sực hậu, cũng với vợ chồng Đại úy biết như ấy nhiên, mà cảm-tình rất thâm, cho nên đối với việc này, rất là chú-ý, ngặt vì không tìm ra thời không biết làm sao được, bắt đắc dĩ đành chịu hẳn tạm bỏ vậy, chỉ ngày ngày mua các thứ báo, chờ xem tin tức vậy thôi, âu mãi, được một tin đăng trong nhật-báo Luân-đôn, nói sau khi Đại-úy đi mất một chủ nhật, chết ở Luân đôn, con như tâm-tình Lộ-tây-Tư thế nào ? chưa rõ lời báo chép như sau này : « 13 tháng 6 bên ở Thái-mụ-sĩ thành Luân đôn, « phát hiện một cái ám sát, hai « người trọng thương cả, tự-hồ trước « khi chưa chết, đã từng đánh đấm « lẫn nhau. một người xét trong tủ « áo được mấy phong thư chữ Đức « đặt lối nói lóng, không hiểu hết ý « Pơri xét mấy ngày, không ai nhận « ính, một người là : Đại-úy Ao-tân « nhĩ, hiện xay tòa-án Luân-đôn, còn « đang tra xét nguyên-ủy. »

Báo chép tuy lược. nhưng tin Đại-úy bị chết, tại đã đích xác phân minh, Bá luân xem xong thở than mãi, rồi lại nghĩ việc này rất kỳ, Đại úy lại đây, cử động cũng đã đã ngờ, tự khi mới đến chữa bịnh, ta xét là bịnh thường đọc, nội-bộ đã tên, không thể nào được ; vẫn muốn bảo thật cho biết, không biết sao mà Lộ-tây-Tư lại cố sức ngăn trở như vậy, ta cũng chưa phân biện được ra là độc gì, vậy chẳng phải theo ý hắn ; thế mà khi Đại úy khỏi, đến tạ ơn mình, lại cứ lời thối hồi mãi. Lộ lại nhắc nhởi họa trước, vậy lại không dám hảo thật, chả biết Lộ-tây-Tư dụng ý thế nào ? Không biết đâu mà đoán cho được ; còn đến cái nguyên-nhân Đại-úy các quan về đó, cũng không hiểu ra làm sao ? hỏi đó mãi không ở truyện ; thường có khi đem bực cho người nhà, giỗ nó, nó cũng không chịu nói thật, nghĩ tới đó, sực nhớ khi gặp Đại úy, hắn đương lúc vô tình nói nhỡ một câu « lại đây linh đưa thù, » nói đang giờ lại chữa ra là « lại đây chữa bịnh » tu nghe rõ đích xác ; thôi ! thế thì thì hay giờ hắn chết về tay thù chớ không sai ? chừng hắn nó đó xem vợ chồng Đại-úy ở đâu, nó sin lại nó giết thì phải, nhưng mà không biết lấy gì làm chứng thực ; và cái nội-tình cậu kỹ trong việc đó, cho chí Lộ-tây-Tư hãy giờ đi đâu ? đều là một cái vấn-đề khó khăn ; bởi vậy, bắt lòng đó là, không biết mảnh mối sao cả. Giữa lúc ấy thì người nhà Đại-úy đến.

Thằng người nhà tên là Lô-ta, thật thà không hay nói, hắn là Đại-úy rất trung-thành, Bá-luân trước toan lấy bụng giỗ, để đó sự bí-mật của Đại-úy, nó sự không nhịn, lại mách Đại-úy hay, vậy Đại-úy đãi với Bá-luân phòng giữ càng rất, không hề dám hở một chút nào

Trong khi nó lại, hình dung cậu thấy im hồ để tới gần không biết bao nhiêu vết-và bôn- ba. Bá-luân thoạt gặp, hỏi ngay chuyện Đại-úy ?

Lô ta-thuật lại : tôi hầu hạ Đại-úy đã mười năm, Đại-úy vẫn là một người lỗ-lạo, không có một việc gì là không nói truyện với người, chỉ nhân từ khi làm bạn với bà ấy, tôi mới biến thành ra một người bí-mật, tôi là gây tế, nghĩa phải nên giữ kín cho thầy, trước không nói với ông là bắt, cái trách nhậm của tôi, bây giờ sự đã xong rồi, nói cũng chẳng lại, này ! có gì đâu ? tuy gọi là sự bí-mật, nhưng chả phải là sự làm gặc ăn cướp, cũng chả phải là mắc ăn bị tù, chả qua là chỉ muốn cầu thoát nạn, vậy phải nán thân đầu tiếng ở nơi hẻo-lánh này để thôi ; thế mà cũng không thoát nạn, thế mới biết là số. Tuy vậy, Đại-úy đi chả chết vào tay ai cả, cũng không tai nạn mà sống dai ở cái thế giới này được, vì có bịnh, bịnh tất nguy, khó thể chữa được, bà ấy thường than với tôi, và giặc chở nói cho Đại-úy biết, vì sợ biết lại tăng bịnh thêm, ý hẳn thương tiếc Đại - úy là một người anh-hùng, muốn tạm đợi thì giờ, cầu một cái cách chết vinh - dự, cho không nỡ để cho lìm lịm mà chết cũng mục với cỏ cây ; cái mưu-định ấy nay đã đạt rồi vậy. Ông Bá-luân cũi ông nên biết vợ chồng Đại-úy, hiện đã làm nên một cái hạnh-phúc rất to tát cho cả nước Anh ta rồi, công-lênh chẳng phải vừa đâu ! tôi thường nói thế chẳng đáng cái chết, ngày sau thắng trận khải-hoàn, tôi chắc rằng tượng đồng ông chả bà chả của tôi, tất là song song đóng đối ở đất nước Anh, và bia đá chữ vàng, chẳng sáng lưu-truyền vạn cổ, ông há lại chẳng nên mừng cho hạn hay sao ?

(còn nữa) D. T. Q.

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỈ 0$10 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đáng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 10 một dòng, các ngài chỉ mũi độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem ở lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 10 một dòng, là tính cho các ngài không mua báo đồng-niên, còn ngài nào mua báo đồng-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy cam-đoan, bản-quán xin tính rút xuống 0 p. 05 một dòng.

B. Q.

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất linh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ, Hỏi tại M. Ng.-văn-Toàn, 61, phố hàng Bông, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Vì đi xa mà bán : một cái villa có đồ đạc, có đủ các nhà phụ ở giữa Đồ-sơn. Xây bằng Ciment, đá và gạch. Lợp ngói tây. Trông ra bể và miền chung quanh đẹp tiện nhất. Có đường đi riêng. Có 2.300 thước ngoại giá lại còn một miếng đất 250 thước vuông để làm chỗ để auto. Người muốn mua giá dân cũng được. Giá 4.000 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.925

Muốn bán một cái nhà có vườn rộng một nghìn một chăm thước vuông 1.100m2) ở phố Quan-thánh, số nhà 59, Hanoi.

Ai có muốn mua thì xin hỏi tại 43, phố hàng Giấy. 5.964

Xe ô-tô
(Automobiles)

MỘT DỊP TỐT

Vì thừa nên muốn bán bớt một cái ô-tô hiệu Peugeot 10 mã-lực, 5 chỗ ngồi, có đủ các đồ phụ. Ai muốn mua đến hỏi tại nhà báo. 5.899

Vì đi xa nên bán : Auto 10 c.v. *Rolland Pilain* chạy thật tốt. Từ khi mua chưa hề chữa qua. Có đủ cả áo xe và nhiều đồ phụ. Đèn secours mạ kền thật sáng. Người muốn mua giá dân cũng được. Giá 1.200 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.924

Bán một cái auto Renault 6 mã-lực, mới chạy được một năm. Máy còn tốt. Hỏi tại đường 33, (hàng Bún dưới) số nhà 38. 5.935

Muốn bán một cái xe ô-tô « Citroën » 10 Mã-lực, giá rất hạ. Hỏi tại nhà báo. 5.936

Bán ô-tô « Salmson » 10 mã-lực, kiểu xe thượng-hạng. Còn mới. Thiệt là một dịp tốt. Hỏi tại nhà báo. 5.942

Muốn bán một cái xe ô-tô « Peugeot » 10 mã-lực, kiểu thượng hạng. Mới chạy có 12.000 km. máy móc rất tốt, vai bọc đệm rất mới. Rất nhiều đồ phụ.

Hỏi tại : 110, Jules Ferry, Hanoi. 5.946

Bán xe ô-tô « Mathis » 8 mã-lực, rất tốt, rất nhiều đồ phụ tùng, có thể lấy ngay xe được.

Giá rất hạ.

Hỏi tại : trường Bảo-hộ. 5.970

Muốn bán một cái xe ô-tô « Citrcën » kiểu đi chơi, 4 chỗ ngồi, 8 mã-lực. Còn tốt lắm, giá 900 đồng.

Hỏi tại nhà Trung-Pháp ngân-hàng, Haiphong. 5.971

Xe đạp, xe mô-tô
(Vélos, motos)

Vì đi xa muốn bán cái xe đạp hiệu « Peugeot » hỏi tại bản-quán, sáng 7 giờ đến 11 giờ ; chiều 2 giờ đến 6 giờ. 5.941

Súng và chó săn
(Armes)

Muốn mua một khẩu súng săn « Verney Carron » calibre 20. Hỏi tại nhà-báo. 5.766

Sách vở
(Livres)

Muốn mua một pho tự-vị cũ « NOUVEAU LAROUSSE *Illustré*. Đáng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiên-Tsin, Hanoi. 5.767

Muốn mua một « collection Đăng-cổ tùng-báo. » Ai muốn bán hỏi tại nhà báo. 5.69

Muốn mua :
(On achète)

Muốn mua tủ gương đựng quần-áo, tủ kính đựng sách vở, bàn giấy. Giá rẻ. Hỏi tại nhà-báo, 5.891

Lại vật
(Divers)

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán. 5.938

MUỐN BÁN :

3 collimateurs ; 1 grand niveau d'eau, 2 boussoles d'arpenteur ; 1 mire.

Hỏi ông GRENÈS, ở số nhà 3, phố Jauréguiberry, Hanoi. 5.930

MỚI TÁI BẢN

QUỐC-VĂN GIÁO KHOA THƯ

LỚP ĐỒNG-ẤU

Giá bán 0$10

Bán buôn và bán lẻ xin viết thơ cho

M. BÙI-XUÂN-THÀNH

Quản-lý nhà in Trung-Bắc tân-văn. 61-63, Phố hàng Bông. -- Hanoi

Số 127

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Nói xong, liền điểm lấy hai vạn quân giao cho *Đỗ* phu-nhân và nàng *Mục-quế-anh*. Hai người vâng lệnh, vừa đem quân bản-bộ tiến ra mặt trận thì đã thấy *Thác-thiên-thần* đang cưỡi ngựa đi riếu ở trước hàng quân.

Đỗ phu-nhân quát to lên mà mắng rằng :

— Loài yêu-quái kia, chớ có bỏ chạy !

Thác-thiên-thần nói :

— Vậy tướng đã thua trận kia, sao dám ra đây để cầu lấy cái chết đó chăng ?

Thác-thiên-thần vừa nói vừa múa giáo thúc ngựa xông vào đánh *Đỗ* phu-nhân. Hai bên giao-chiến mới được mấy hợp thì *Thác-thiên-thần* lại giả cách thua chạy, để dụ cho *Đỗ* phu-nhân tiến vào giữa trận, rồi dùng phép yêu, đọc câu thần-chú như mọi lần trước.

Bỗng thấy một trận cuồng-phong nổi lên, trời đất tối tăm, cát bay đá chạy. Lại có bốn mươi chín tướng *Hắc-sát ma quân* hiện-hình ở trên không-trung mỗi vị tay cầm một lưỡi đao nhọn, đang đuổi đánh quân *Tống*. Quân *Tống* thấy vậy, đều hoảng hốt kinh sợ.

Đỗ phu-nhân nói gấp mà rằng :

— Cái thuật yêu-quái của nhà-ngươi, đem dọa ai kia, chứ ở trước mặt ta thì chớ có khoe-khoang tài gì đó.

Đỗ phu-nhân nói xong, liền bấm phép theo cái bí quyết của *Cửu-hoa chân-nhân*, chỉ trong chớp mắt, bỗng có sấm sét vang động, và sáu bốn cây hiện lên ở trên không-trung, đánh tan bọn *Hắc sát-ma-quân*.

Bấy giờ trời đất lại sáng tỏ, khí-thế quân *Tống* càng thêm hăng-hái, sáng nhau đuổi đánh quân giặc. *Thác thiên thần* luống-cuống không còn biết đường nào gỡ. Vừa toan bỏ phép chạy trốn đi thì nàng *Mục-quế-anh* quăng hai ngọn phi đao, chém chết được *Thác thiên-thần* lăn ở giữa trận.

Quân giặc bị quân *Tống* đuổi đánh, chết hại không biết bao nhiêu mà kể cho cùng. Nàng *Mục-quế-anh* thấy vậy, toan thừa thế thúc quân tiến đánh các trại quân giặc.

Đỗ phu-nhân can rằng :

— Ta hãy nên thu quân về trại, rồi sau sẽ thương-nghị.

Bấy giờ bại binh bèn giặc chạy về phi báo thái-tử nước *Tây-hạ* rằng :

— Dám bẩm điện-hạ ! *Thác thiên-thần* tướng quân đã bị quân *Tống* giết chết rồi !

Thái-tử nước *Tây-hạ* nghe báo, giật mình kinh-ngạc, gấm chân mà phàn-nàn rằng :

— *Thác-thiên-thần* tướng quân tài giỏi như ta, mà nay còn chết về tay mấy viên nữ-tướng ở bên *Tống*. Tất mới biết đứng-tướng cũng có phen tử-trận, tai dùng mưu-kế chi mà đánh lại cho nổi.

Quan nguyên-soái là *Ân-kỳ* nói :

— Điện-hạ chớ lo ngại ! Sáng mai tôi xin hộ-vệ điện-hạ đem ra quân trận, để cùng quân *Tống* quyết một trận sống mái.

Thái-tử nước *Tây-hạ* nghe lời, truyền lệnh cho các tướng dinh đến sáng mai thì cử đại-binh sang đánh *Tống*. Lại có thám-tử phi báo với *Châu phu-nhân* rằng :

— Quân giặc sắp cử đại-binh sang để cùng quân ta quyết một trận sống mái.

Châu phu-nhân nghe báo, họp các viên nữ-*tướng* để thương-nghị mưu-kế. *Châu phu-nhân* nói :

— Quân ta thắng hại, chết ở một trận này. Ta nên sai *Lưu-thanh* lẫn vào trong hang núi, truyền báo cho *Dương-tôn-bảo* biết. Hẹn đến sáng mai *Dương-tôn-bảo* đem quân tự mặt trong đánh ra. Hai mặt cùng đánh thì mới có thể phá vỡ vòng vây được.

Lưu-thanh vâng lệnh ra đi. *Châu phu-nhân* lại gọi *Hoàng-quỳnh-nữ* mà bảo rằng :

— Nữ-tướng quân đem một vạn quân ra trận, cùng quân giặc giao-chiến, giả cách thua chạy, dụ quân giặc đến dưới chân thành *Hùng châu*, rồi ta sẽ có quân tiếp-ứng.

Hoàng-quỳnh-nữ vâng lệnh, đem quân ra đi. *Châu phu-nhân* lại gọi *Hoàng-quỳnh-nữ* mà bảo rằng :

— Nữ-tướng-quân nên cùng *Châu-lan-tú* đem năm nghìn quân ra mai-phục ở hai bên thành. Hễ nghe hiệu súng nổ, sẽ thừa thế đổ ra đuổi đánh quân giặc.

Hoàng quỳnh-nữ và *Châu-lan-tú* cùng vâng lệnh đem quân ra đi. *Châu phu-nhân* lại gọi *Mã trại-anh* mà bảo rằng :

— Nữ tướng quân đem năm nghìn quân ra trận, ai nấy đều mang theo các vật dầu hỏa, đợi khi giao-chiến, sẽ đốt cháy các dinh-trại của quân giặc.

Mã trại-anh vâng lệnh, đem quân ra đi. *Châu phu-nhân* sắt đặt đâu đấy, rồi mở sáng hôm sau, ba hồi trống giục lại truyền lệnh cho *Đỗ phu-nhân* đem toàn quân hậu-đội đi ra mặt trận để tiếp-ứng.

Lại nói chuyện *Hoàng quỳnh nữ* cưỡi ngựa ra đứng ở trước trận, đã cùng quân giặc khiêu-chiến. Quan nguyên-soái nước *Tây-hạ* là *Ân-kỳ* tay cầm lưỡi búa cũng hăng-hái thúc ngựa tiến ra, đứng ở trước hàng quân.

Ân kỳ quát to lên mà rằng :

— *Tống tướng* kia, nếu mau mau rất quân về, may được khỏi chết, nếu dám ngăn-ngừng mình thì ta sẽ đánh cho bọn các người chẳng còn một mảnh giáp nào trở về.

Hoàng quỳnh nữ nổi giận mà mắng rằng :

— Loài mọi rợ kia, đã bị quân ta giết hại gần nửa, ngày nay còn dám khoe khoang nói càn ra !

Nói xong, liền thì múa đao thúc ngựa xông vào đánh *Ân kỳ*. Hai bên cùng nhau giao chiến, tiếng chiêng trống rung động và tiếng quân sĩ reo hò, vang một góc trời. *Hoàng quỳnh-nữ* giả cách thua chạy, *Ân kỳ* thúc ngựa đuổi theo.

Khi đuổi gần đến dưới chân thành thì trong trại quân *Tống* bỗng có một tiếng súng nổ, hai toán quân mai-phục sẵn nàng *Đặng quỳnh-nga* và nàng *Châu-lan-tú* ở hai bên đổ ra, tên bắn như mưa, quân giặc bỏ chạy tán loạn.

Ân-kỳ thấy có quân mai-phục, cũng với vàng quay ngựa bỏ chạy. Nàng *Mục quế anh* ở giữa, hăng-hái thúc quân tiến ra, rồi đó thì trận quân giặc ra làm hai ngả. Toán quân của thái tử nước *Tây-hạ* cũng không kịp vỡ chạy. *Mã trại-anh* ở phía sau trên đã phóng hỏa đốt các dinh-trại của quân giặc.

Bấy giờ giặc đông đang mạnh, chỉ trong chớp mắt, đã thấy tiêu đỗ ngất trời, các dinh-trại của quân giặc đều bị cháy hết. Bại-binh phi báo với thái-tử nước *Tây-hạ* rằng :

— Quân *Tống* đã đốt cháy hết dinh-trại của ta rồi !

Thái-tử nước *Tây-hạ* nghe báo, hồn xiêu phách lạc, vội-vàng chạy trốn. *Ân kỳ* nguyên-soái thấy sự nguy-cấp, liền đọc câu thần-trú, rồi thổi vào trong mình, lấy cái « *Tu-thì-bài* » ra, ném lên trên không mà rung động.

Bỗng thấy trời đất tối tăm, trong đám sa mù có một đàn mãnh-thú chạy ra, toàn là những giống sói, lang, hổ, báo, đuổi đánh quân *Tống*. Quân *Tống* thấy vậy, ai nấy đều sợ thất sắc, cắm đầu chạy trốn.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mỗi cỗ kèm
cỗ chữ Ăc-quang
BẢO-HÀNH 10 NĂM
Giá . . . . . 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

NHẪN DỊP BẠC CAO
Không dân có hàng rẻ bằng

Bản tiệm chúng tôi mới nhận được ở bên Tây gửi sang những mẫu hàng sau này : Giấy gai tập để khâu bao, vừng là của thứ Bao gạo Áp Xanh, rọc Tiu, bao cũ, bao mới, đều có cả. Hiện tôi lại có bán các thứ : Nước Hoa, Sáp Thơm và Bút Máy hiệu « EDAC », Nhân dịp giá tiền bạc tây cao, cho nên tôi mua được những thứ hàng trên này rẻ lắm. So giá hiện giờ với mấy tháng trước, thì mỗi đồng bạc ba tới 5 hào, vậy bất giá được bao nhiêu tôi xin biểu nhà quí-khách hết cả. Quí-khách chiếu-cố đến mua hàng ở bản hiệu sẽ biết cho là sự thực, nhưng mua ngay, bán ngay, bán cả lấy một chính là cái buôn mà công mà công trên mấy bán chạy lắm. Kính cáo.

VIỄN-LOÈNG, 91, Rue des Pavillons-Noirs ... số 91, Phố Hàng Bồ-Mây) Hanoi

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Ban hát mới!!!!
Ban hát mới!!!!

KÍNH CÁO

Bản-hội có lời kính-trình các quí-khách và các hội-viên của bản-hội biết rằng: Bản-hội mới chiêu tập được một *Ban hát chèo mới, ngót hai mươi người, vừa đào kép, toàn là những người xưa nay chưa ai đã diễn qua rạp nào ở Hà-thành.*

Ban này là *Hát góp* : những người trong ban ấy là những người mà bản-hội đã lọc trong các phường hát ở các tỉnh và các thôn quê. Bản-hội chỉ mới lựa được có ngót hai mươi người mà thôi, vì sự kén chọn ban hát, nhất là hát chèo rất khó, làm thế nào cho *đủ thanh đủ sắc về thiện-nghệ*, mà nghệ chèo có phải là nghệ dễ đâu!!! Vì thế trước bản-hội đã phải cử hội-đồng khảo cứu và luyện-tập ban hát mới.

Đến tối chủ-nhật 5 Décembre 1926, tức là tối mồng 1 tháng một ta, ban hát mới bắt đầu diễn tại Hà-thành ở bản rạp, ngõ hàng Mế Mây số 18, để hiến các quí-khách và các hội-viên.

Giá chỗ ngồi không tăng, vẫn thu hạ giá như trước. Chủ-ý bản-hội cốt mời các ngài đến xem đông, để biết công cho bản-hội thì bản-hội lấy làm hân-hạnh lắm lắm.

Tối nào hát tích gì thì sẽ đăng báo và yết thị tại bản rạp. *Vé cũng bán tại bản-rạp từ tối trước, vì là thu lấy hạ giá, nên lấy vé trước để bản-hội sửa soạn chỗ ngồi tử tế.*

SÂN-NHIÊN-ĐÀI
Kính cáo

Văn bản-hội 8800 $00 định tăng lên 12000 $00. Gọi thêm 125 cổ-phần, mỗi cổ-phần 25 $00, đóng làm ba kỳ. Ngài nào mua cổ-phần xin hỏi tại rạp hát.

Tạm thu hạ giá
TRÊN GÁC
Ghế lô (Loge): 0 p. 40 — Hạng nhất: 0 p. 20
Hạng nhì: 0 p. 15 — hạng ba : 0 p. 10
DƯỚI NHÀ
Hạng nhất 0$20, hạng nhì 0$15, hạng ba 0$10

Tối thứ bảy 11 Décembre 1926
HỒN TRƯƠNG-BA
DA HÀNG THỊT
(Đề Thích giảng linh)
Vai nhất cảnh đánh cờ người.
Buồn cười nhất chỗ đi kiện chồng.

Tối chủ nhật 12 Décembre 1926
THẦN TRIỀU HIỀN THÁNH
Có cảnh hồ sen khi ngài dạo chơi có các thị tỳ ca lý làm câu rất êm tai: sau có cảnh làng quốc-tế rất đẹp.

Tối thứ hai 13 Décembre 1926
CHIÊU-QUÂN CỐNG-HỒ
Diễn từ chỗ bà Chiêu-quân phải đi cống Hồ đi qua Nhạn-môn-quan gặp đàn tỳ-bà than văn nhiều câu ai oán đến chỗ lập phù-kiều trông rất rực rỡ.

Tối thứ ba 14 Décembre 1926
TRẠI CHIÊU-QHÂN
(liên hồi)
Hồi này bà Chiêu-quân tự tử ở bên Phiên xác trôi về Hán, vua Hán lập Trại-chiêu-quân làm chánh-hậu, sau khôi phục được Hán-bang.

Cải-lương
Hí-viện
RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Thu nửa tiền
Tối thứ bảy 11 Décembre
KIM-VÂN-KIỀU
(Hồi thứ 11)
Hát chèo cải-lương
Diễn hai hồi. Kiều này, cách y-phục rất đẹp, lời trò, câu hát, than văn, ngâm vịnh, toàn lấy chuyện Kiều, nghe rất thú-vị.

Tối chủ-nhật 12 Décembre
TUẦN-TY! ĐÀO HUẾ!
Chèo cổ đặc biệt
Tích chèo cổ này phí những tay danh-ca của bản-viện diễn thời không vừa ý các quí-khách vì có lắm giọng hát rất khó.

Tối thứ hai 13 Décembre
DÌ GHẺ ĐA ĐOAN
Tích này tả cảnh gì ghẻ con chồng có nhiều giọng than văn hát chèo rất hay.

Tối thứ ba 14 Décembre
BĂNG NHÂN THẾ GIÁ
Một nàng đi làm mối vợ không nên phải đền của nhà, thật là buồn cười.

Hội-đồng Quản-trị hội Cải-lương-hí-viện có nhời bà cáo để biết-qui hội-viên biết rằng: vốn hội bây giờ định tăng lên tới 15000 $ 00 và đến 1er Janvier 1927 thì thu tiền.

Tại hiệu CHARMEUSE
PHỐ LIÊN-TRÌ, số 43, HÀ-NỘI
(Cuối đường hàng Kèn, bên tay phải, sau Hội-chợ)

Vừa mới sang những hàng sau này : Quần áo mặc trong nhà đẹp lắm : — Áo sơ-mi thật đẹp đủ các mùi, cổ với áo thật xứng nhau ; — Khăn chùm bằng len ; — Đồ vặt để làm quà ; đồ trẻ con chơi ; — Quần áo các cô các cậu bé ; — Khăn buộc cổ (cà-vạt) ; — Giầy hở gót bằng phớt để ai trong nhà ; — Chai thermos ; — Thiếp và giấy viết thư ; — Plaque St. Christophe để cho các xe ô-tô khỏi mắc nạn, vân vân...

3064

PHÁO VIỆT NAM!!!
Hiệu Trịnh-xuân-Nghĩa
7 Rue du Chanvre, Hanoi
Có bán buôn và bán lẻ :
Pháo Việt Nam kêu lắm
Giá bán hạ hơn các nơi

VỆ-SINH-BÁO
Direction : 59 Rue Paul Bert — Hanoi — Téléphone N° 96

Tòa báo VỆ-SINH đến nay đã nhận được *ngót một vạn bức thư xin gửi cho báo biếu không*. Vậy chỉ nay mai là hết số **báo biếu không** và Báo-quán không nhận giấy xin nữa. Vậy ngài nào còn chưa gửi tên đến thì nên kíp gửi, kẻo muộn.

Nay làm số mới, vậy ngài nào *xưa nay vẫn nhận được báo, cũng cứ viết thư về cho* thì mới có tên, và sau mới còn có báo biếu gửi đến.

Cho tiện việc vào sổ, xin các ngài *viết thư thật văn-tắt*, và cốt nhất là *biên tên và chỗ ở cho rõ*.

Ở góc bức thư, xin *đề to tên tỉnh* các ngài ở vào nữa, để khi đến nơi, tiếp ngay thư tỉnh nào vào tỉnh ấy cho tiện.

VỆ-SINH-BÁO
3022

Furan S. A. F. — **BÁN RAO HÀNG** — **Pervenche** S. A. F.

RẤT HẠ GIÁ TRONG MỘT THÁNG THÔI

Nhà máy FURAN mới quý-khách nhân lúc giá hạ mà mua ngay, vì trong một tháng nữa giá sẽ tăng lên.

Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE, gọng gấp, men đen, jantes bằng deuxi-nickel, tay vịn kiểu Anh, một cái túi, một cái ống bơm, một cái chuông, một cai che-giầy xe, giá đáng 45 $00, bán . . . . . 34 $ 00

Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE, cũng như trên này, hai cái máy hãm giá đáng 48 $ 00, bán . . . . 35 . 00

Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE hai máy hãm, và một cái đèn . . . . . 36 , 00

Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE các thứ theo kiểu Anh, hai máy hãm kiểu Anh, yên hạng tốt, và đèn đất. 42 . 00

Xe đạp S. A. F. kiểu du-hành, đại lịch sự, cháng men xanh, có manchon và queue de billard đỏ, hai máy hãm lịch sự, yên hạng tốt, rất đẹp đề lịch-sự, giá đáng 55 $ 00, bán. . . . . 45 , 00

Xe đạp S. A. F. đại lịch-sự theo kiểu Anh, hai máy hãm Anh, yên hạng tốt, đèn điện rất lịch sự đáng giá 65 $ 00, bán . . . . . 52 , 00

Bán hạ giá tất cả đồ dùng về xe đạp và xe tay.
Mời có jantes MICHELIN, trục xe tay, gửi đi khắp các xứ ở Đông-dương.
VIẾT THƯ CHO MONSIEUR DEBIOLLE
116, Avenue du Grand Bouddha, Hanoi — GIÂY NÓI SỐ 520
3057

TAM-QUAN

Lụt lớn. — (Tin ngày 27 novembre). Từ 12 đến 22 ta, mưa to gió lớn, nước chảy không kịp, nên lụt lớn lắm.

Đường cái quan, nhà cửa, phố xá, Bồng-sơn, Tam-quan, nước tràn khắp cả, nhiều nhà lụt lên đến hơn 1 thước tây còn các nơi nhà quê thì nhiều chỗ ngập mái, lụt nhà. Thế nước mạnh lắm, dọn dẹp không nổi, lúa gạo đề đạo bị trôi bị nát tổn hại cũng to.

Nhà tranh ở gần sông nước chảy trôi cũng nhiều, heo gà bị chết mất cũng không ít,

Đường cái Tam-quan-Qui-nhơn, Tam-quan Quảng-ngãi, chiều khác bị lở, gần một tuần nay xe chạy không được.

Ở chợ Bồ-đề cách Tamquan độ 7.8 kilom, bốn người chết vì lụt.

Mùa tháng mười, 10 phần gặt đã hơn 8.9 phần rồi, có 1$ không bị lắm, chỉ sắn khoai và rau thì hư nhiều.

Bên nay nước xuống hầu hết. Tin tức sau thông, sự tổn hại về trận lụt to nầy chưa biết nhứt định là bao nhiêu.

Ghe cảm động. — 5 chiếc ghe to ở Thanh-châu (Quảng-nam) vào Tam-quan chở hàng đi Saigon, mỗi chiếc lượng-tải trên dưới 40 toán, chở hóa hạng xong đã định ra cửa trong thượng-tuần tháng 10 ta, song vì cửa sau nên ra không được, rồi nhân trời đông phải đậu lại luôn đến bữa nay. Đậu lại như thế, ăn tiêu nhiều họ lấy làm phiền lắm, song nay mới biết rất đại-phục vì nếu ra cửa được sớm thì thế tất phải bị cái bão ở Nha-trang.

Đoàn ghe nhỏ chạy trước được trăng là may, không ngờ vào đến Nhatrang xáp bão bị hư hết mấy chiếc. Tội nghiệp ! Con nhà làm ăn trên bọt nước, thật là đánh bạc với trời, chẳng biết đâu là may với rủi vậy.

M. C.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine
Giá 1$50 một hộp

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chừng nếm mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Xinh thay một cảnh con con

Trong cả một bầu giới gồm có biết bao nhiêu phong-cảnh hữu tình, non nước non cây cỏ mà suốt trên trái đất, có biết bao nhiêu hạng người lao-động, nào sỹ nông công thương, nào ngư tiều canh độc. Nước non cây cỏ thi-ô-điểm cho bầu giới. Các hạng thú dân thi làm cho chuyện xoay trái đất, cảnh bụi người liên như thị, thì mấy chốc bao hàm đủ cả vào trong làm con mắt của ta. Thế mà cũng có thể thu bon vào trong một cảnh con con đủ cả nước non cây cỏ, đủ cả sĩ, nông công thương, nếu bà con ai là người muốn xem cái cảnh kỳ-dị ấy thì xin lại hiệu chế KIM-THÁI số nhà 3, hàng Ngang, Hanoi thì sẽ được như lòng sở nguyện.

CẢNH-TRUNG-TIÊN.

Nhà Ba-chuông
TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ưa kém huyết sinh ra nóng phổi, làm cho hay ho vặt.

ẤY LÀ :
THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT
MÁU BỒ 1$40
3001

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh sốt rét.

Mắc bệnh sốt rét, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh sốt rét, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol
2$50 một lọ 100 cachets
3002

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Gia tiền : **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3000

Các Ngài nên ra mau Hội-chợ, thẳng vào gian (Stand F) xem thứ xe 6 mã-lực hiệu :

RENAULT

Đóng tối tiện-dụng (Torpédo)

Là thứ xe độc nhất vô song, kiểu 4 chỗ ngồi, nom rất nhã-nhặn chắc-chắn, lại dùng được lâu bền.

Xe ấy chạy một giờ tới 75 km mà không tốn mấy nước *xăng*.

Chạy một trăm ki-lô-mét (100 km) chỉ tốn có 7 *lít* nước *xăng* và nửa *lít* dầu thôi.

Thứ xe 6 mã-lực hiệu RENAULT, là thứ xe nhẹ-nhàng và tốt nhất thế-giới. Các ngài muốn mua, thuê, chữa xe, mua nước *xăng*, các thứ dầu mỡ, và các đồ phụ-tùng trong xe, thì chỉ nên lại ngay hiệu *Đông-Pháp Tự-động-xa Vận-tải Công-ty* tức là *Société de Transports Automobiles Indochinois*, ở số 37 phố *Henri Rivière*, và số 25 *Boulevard Carreau*, Hanoi.

Hiệu ấy mở đã lâu năm, đã có danh tiếng chuyên-môn chữa chạy và chế-tạo các đồ phụ-thuộc xe, rất nhanh và cẩn-thận.

Bán hàng thật-thà, giá-cả phải-chăng. Xin các ngài chiếu-cố.

Kính cáo.

POSTES RECETTE AUXILIAIRE HANOI B.

Sở Bưu điện phố hàng Bồ Hanoi

Hòm bỏ thơ của sở giấy thép phố hàng bồ mỗi ngày 7 chuyến lấy thơ. Những thơ từ bỏ vào hộp ấy sẽ được đi rất nhanh chóng.

Ở đây có bán cả các thứ tem, giấy tín chỉ, nhận thơ recommandée, bán và phát những Mandat Tây và Mandat Đông-pháp.

Các ngài có cần nói điều gì xin cứ đến đấy tác nào cũng có người chực tiếp.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

• Theo bình tự-nhiên in ra đây, chắc không nhẽ có mấy thứ thuốc vô những khanh là, lăm trò-cười cho bai-con và người có tri không tài không có thể tin được!

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình ki-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền,
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư và thứ năm.

Hoàng-Quang-Thiện
BIJOUTIER
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
91, Rue des Changeurs, Hanoi
Nhà làm đồ vàng, bạc rất khéo và cẩn thận.
3010

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rức, xưng đa dầy, đau đa dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại Nhà Ba-chuông, Hanoi

CẮN NHAI ĐƯỢC NHƯ THƯỜNG

Ông cụ này chỉ còn ăn được xúp mà thấy ông cụ kia cắn nhai được như thường tất cho là một việc lạ.

Liều trước đây cũng dùng thuốc DENTOL như ông cụ kia, thì bây giờ vẫn còn đủ răng và bây giờ cũng vẫn cắn nhai được như thường.

Thuốc DENTOL chế theo các công việc khảo nghiệm của ông Pasteur, có thể trừ được tất cả các trùng xấu ở trong miệng; thuốc ấy phòng dược, và trừ được bệnh xún răng, những bệnh xưng lợi, xưng cỏ. Dùng thuốc trong mấy ngày, là răng trắng bong, và mất xỉn.

Dùng thuốc ấy, trong miệng có vị mặt dễ chịu, mà lâu bền. Có thể trừ trùng trong miệng được ít ra là 24 giờ.

Thấm vào bông mà nhịt thì đau răng cũng rin ngay.

Các hiệu lớn bán nước hoa và bào chế, thì hiệu nào cũng có bán.

Ký lại : Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris.

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trừ những bệnh : Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cừ. Nhức đầu, nhức ốc, nhức răng đau mình, đau mẩy, đau lưng. Nhức gân cốt, trật cả.

có bán cùng trong các nhà bán thuốc. Phải đòi hỏi cho đúng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọ

RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

Mal de Dos et Acide Urique

L'acide urique est un poison qui reste dans le sang par suite de la faiblesse des reins.

Si vous êtes sujet aux douleurs rhumatismales, au Lumbago, à la sciatique, aux douleurs de reins et si vous éprouvez de nombreux malaises, songez à l'acide urique qui, probablement, empoisonne votre sang.

Faites-le disparaître en employant les rilules Foster. Vous serez vite satisfait de les avoir prises.

C'est un traitement qui, en purifiant le sang, a une action favorable sur la santé en général.

Il est surtout recommandé aux arthritiques d'employer les Pilules Foster par cures régulières. Ils sont certains d'en retirer un véritable bien-être.

PILULES FOSTER pour les Reins et la Vessie

La boîte: 1 fr. 50 — La double-boîte: 14 fr. Toutes Ph^ies ou F^, H. Rimet, Pharmacien, 25, Rue Saint-Ferdinand, 25, PARIS (17^).

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ÉNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dán bà ở cữ . . . . . Một litre : 2$40*

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai : 1,25*

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai : 1,25*

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai : 1,25*

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai : 0,80*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

LAN-PHƯƠNG

79, Hàng Đào, Hanoi

Bản-hiệu chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, làm được kiểu dáng đẹp để chắc chắn hơn mọi nơi. Nay có làm cả mũ nút chai (liège) để các lối. Hàng gửi lĩnh hóa giao ngân, nhưng phải gửi một phần tiền trước.

Khăn 7 nếp không kể chữ nhân

Nhiễu tây . . . . 3$80 - 3$00 | Lượt, . 2$50 - 2$00 - 1$20 - 0$60

Mũ nút chai : 3$00 - 2$50

3002

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ XIN TRẢ LỜI NGAY

祥和裕 YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 256

Bản-hiệu có bán buôn các thứ các nhiễu, hàng tân nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng to (Bắc-kỳ) như the, nuppin, lĩnh, tạp, bông, quế, nến nến có hàng Saigon như lĩnh, the, nến nến.

Nay mới có đủ các mặt, lông thêm, mong đến có nơi mến rộng khắ. Nhưng hàng này bán buôn từng lắm, cho không bán lẻ có không có mẫu gửi đi xin tính, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Qui-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sẽn gửi contre remboursement.

Cảm-ơn

YU-WO-TSEONG

3015

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Để năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà nung những đanh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất của thứ ấn mới được. Chính môi ông đại danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công-hiệu là lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đỏ da thâm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh là lùng, trong mình khoan khoái.

Ăn cơm để tiêu và tai khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RÙNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

Dù các ngài đau độ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tan đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là : **Đau bụng, bệnh đầy, bệnh ỷ chua, vân vân...**

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đôi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3019

Các ngài thích rượu Cognac

NÊN DÙNG

COGNAC COURVOISIER

là thứ rượu qui

của

NÃ-PHÁ-LUÂN HOÀNG-ĐẾ

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Thu xá, Saigon, Pnom Penh.

3007

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert. — Hanoi

MAY NOI « ODÉON »

Hòm gỗ sơn, cái bàn dùng được hai việc, dùng đĩa chạy saphir hay đĩa chạy ghim cũng được cả. Máy tốt mà êm.

35$ và 25$

Có nhiều đĩa hai mặt.

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiểu-hiệu lọ thường — Không sốt

Dễ lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt . . . . . 0$20

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

3004

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lần mua phải bỏ ngay 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đúng 20 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ để ra mấy xu, có thể làm nên giàu có được).

Hễ tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có quyền xổ-kéo, mà lần rút số nào cũng được dự, nhưng lần đầu tiên rồi vậy, nếu về sau mình trúng số được lĩnh nguyên cả vé. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lần, giá tiền lớn từ 500.000 hoặc đến một 4.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lời chắc nhất và lợi nhất

Có đến 200 triệu quan được trúng số

Nên bỏ những số được trúng cả gửi cho người dự cuộc không lấy tiền, về mỗi kỳ xổ số trong bốn kỳ hàng năm

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paparn, MARSEILLE (France)

3005

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)